

ԱԶՏԱԿ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTÉRAIRE

1500 Լ.Ո. 75ԻԳ՝ ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 83 (21133) ՉՈՐԵՔՄԱՐԹԻ, 19 ՅՈՒՆԻՍ 2002 10 ԷՁ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՍ

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ԲԱՆԱԿԸ ՆԵՐԽՈՒԺԵՑ ԺԵՆԻՆ

Իսրայելեան հրապայեր երկն ու զիշերին ներխուժեցին Այսրորդա- նանի Ժենին քաղաքը, իբրև հակադարձութիւն պաղեստինեան ան- նասպանական գործողութեան, որ խլեց 19 իսրայելացի կոհեր եւ աւելի քան 50 վիրատուներ:

Իսրայելեան ապահովութեան դահլիճը ժողով մը գումարեց գլխաւորութեամբ վարչապետ Արիէլ Շարոնի եւ տուաւ բուն ձեւով հակապղելու որոշում:

Աւելի ուշ, իսրայելեան երկու ուղղաթիւներ եւ «Էֆ. 16» երկու օդանա- ւեր ուժակոծեցին Ժենինը, ըստ ականատեսներու:

(ՌՈՅԹԸՐԶ)

ՇԱՐՈՆ ԿԸ ՅԱՅՏԱՐԱՐԷ. ԹԵ ՊԻՏԻ ՊԱՅՋԱՐԻ ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ «ԱՀԱՐԵԿՉՈՒԹԵԱՆ» ԴԷՄ

ԵՐՈՒՍԱԴԵՄԻ ՄԷՋ ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ԱՆՁՆԱՍՊԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԽԼԵՑ 19 ՁՈՐ ԵՒ ԱԻԵԼԻ ՔԱՆ 50 ՎԻՐԱՎՈՐՆԵՐ

19 հոգի սպանուեցաւ եւ աւելի քան յիսուս ու- ըրիշներ վիրաւորուեցան երէկ Երուսաղէմի մէջ, ուր պաղեստինցի մը անձ- նասպանական գործո- ղութիւն մը կատարեց օթոպիւսի մը մէջ, որ կը փոխադրէր դպրոցական- ներ եւ պաշտօնեաներ՝ առաւօտեան խճողումի պահուն:

Իսրայելի վարչապետ Արիէլ Շարոն անմիջա- պէս փութեց գործողու- թեան վայրը, ուր յայտա- րարեց, թէ պիտի պայքա- րի պաղեստինեան «ահա- րեկչութեան» դէմ: Շա- րոն, որ կը շրջէր աղէտին վայրը, ցոյց տալով պայ- թուստի պատճառած աւե- րը հարց տուաւ, որ ի՞նչպէս կարելի է մտա- ծել պաղեստինեան պե- տութեան հաստատման մասին: «Հետաքրքրա- կան է գիտնալ, թէ ինչ- պիտի՞ պետութիւն մը կ'ուզեն անոնք» աւելի- ցուց Շարոն:

Շարոնի գրասենեա- կէն հրապարակուած յայ- տարարութիւնը մը անմի- ջապէս ամբաստանեց պաղեստինեան իշխանու- թիւնը, զիտեղ տալով, որ կը շարունակէ դէպի իս-

րայել ահաբեկչութիւն արտածել: «Ահաբեկչու- թիւն թափող բաց ծորա- կի մը կը նմանի պաղես- տինեան իշխանութիւնը», կ'աւելցնէր յայտարա- րութիւնը:

Երուսաղէմի պայթու- մէն քանի մը ժամ առաջ, պաղեստինեան իշխանու- թեան նախագահ Եասէր Արաֆատ եւ Միացեալ

Նահանգներու նախագահ Ջորժ Պուշ քննադատած էին Այսրյորդանանի սահմանին վրայ կառուց- տող իսրայելեան ապա- հովութեան պարիսպը, որուն հիմնական նպա- տակն է արգիլել դէպի իս- րայել յարձակումներն ու անձնասպանական գոր- ծողութիւնները:

Ականատեսներ յայտ-

նեցին, որ 32 հոգի փո- խադրող օթոպիւսը օդը բարձրացած ու կտոր- կտոր գետին ինկած է, հե- տը բերելով անդամա- հատուած ու անձանչե- լի դարձած մարմիններ: Ականատես մը ըսաւ, որ մարդիկ «օդին մէջ կը թռչէին եւ ամէն կողմ

Շար.ը՝ էջ 3

ԱՌ Ի ԶՈՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ԴԱՏԻՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ ԲԱՅՈՒԵՅԱԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

Պաղեստինեան Դատին գորակցութեան միջազ- գային խորհրդարանա- կաններու խորհրդաժո- ղովին բացումը կատար- ւեցաւ երէկ Լիբանանի մէջ:

Խորհրդարանի նախա- գահ Նեպիհ Պըրրի ժողո- վի բացումին խօսք առ- նելով զիտեղ տուաւ, որ իսրայելի դէմ Լիբանանի տարած մեծ յաղթանակը իրագործումն էր «նս- կեայ բրբորութեան» մը: Լիբանանը իր ժողովուր- ղով եւ զիմադրութեամբ եւ Սուրիոյ ու Իրանի գո- րակցութիւնը:

Պաղեստինեան բեմի անցուղարձերուն տա- րողութիւնը աւելի հեռու է քան Շարոնի «ապահո- վական պարիսպ» կոչած գործողութիւնն ու պա- ղեստինեան ահաբեկչու- թեան մասին յայտարա- րութիւնները: անոնց նպատակն է պաղեստին- ըի ժողովուրդին լայնա- ծիր տեղահանութիւնն ու ապա՝ Լիբանանի եւ Սու- րիոյ ուղղուած ծանր հար- ուածներ եւ արաբական համակարգի մասնա- տոււ, ըսաւ Պըրրի:

Խորհրդարանի նախա- գահը քննադատեց շրջա- նի խաղաղութեան հա- մար միջազգային խորհր- ղաժողովին մասին կա- տարուած յայտարարու- թիւնները, նկատել տա- լով, որ առաջարկուող քաղաքական ծրագիրը յուսահարութիւն կը պատճառէ, որովհետեւ զանց կ'առնէ պաղեստին- ցի գաղթականներու տունդարձի իրաւունքն ու բնակեցման վայրերը ջնջելու պահանջը, իսկ

պաղեստինեան պետու- թեան ապագային ու սահ- մաններուն ճշդումը կը յետաձգէ: ան գարմանք յայտնեց «ժամանակա- լոր պաղեստինեան պե- տութեան» մասին զորոյց- ներուն համար:

«Միջազգային խորհր- ղաժողովը առիթ պիտի տայ Շարոնի, որ ձեռքե- րը լուսայ իր գործած վեր- ջին ոճիրներէն ու ջար- դեքէն», ընդգծեց ան:

Խորհրդարանի նախա- գահը թուեց շարք մը հրա-

տալ միջոցառումներ, որոնց պէտք է դիմեն արաբները: այս ծիրէն ներս պէտք է բողոքե- թել իսրայելեան ոճիրներն ու բռնադրուած հողե- րու վրայ պետութիւն կեր- տելու ծրագիրը, անվերա- պահօրէն գորավիզ կանգնել թուր միջոցնե- րով բռնագրաւումին դե- մադրելու եւ հողը ազա- տագրելու պաղեստինեան իրաւունքները, մերժել բնա- կեցման վայրեր կառու- ցելու ամէն ծրագիր,

խորհրդարաններու կող- մէ ճնշում բանեցնել արա- բական կառավարու- թիւններուն վրայ՝ նե- ցուկ կանգնելու պաղես- տինցիներուն եւ վերա- կենդանացնել համաա- րաբական պաշտպանու- թեան եւ ապահովութեան համաձայնագիրները, ըսաւ ան:

«Այս ժողովը պէտք է տայ գործնական որո- շումներ, որովհետեւ պա- շտպանութեան համաձայնագիրները, ըսաւ ան:

Շար.ը՝ էջ 2

ՄՈՆՏԻԱԼԻ ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐԸ ԿԸ ԾԱՌՈՒՆԱԿՈՒԻՆ...

Քորեացիք կը նշանակեն «մահացու կոլտըն կոլ»ը

Մոնտիալի անակըն- կայները կը շարունակ- ւին: Երէկ, կապակեր- պի: Հարաւային Քորեա

2-1 արդիւնքով (կոլ- տըն կոլ) պարտութեան մատնեց Իտալիան եւ ապահովեց քառորդ

աւարտականի իր տունը: (Մանրամաս- նութիւնները կարդայ մարպական էջով):

ՔԱՆԱՏԱՅԻ ԾԵՐԱԿՈՅՏԻՆ ԿՈՂՄԷ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՃԱՆԱՉՈՒՄԷՆ ԵՏՔ ՅԱՉՈՐԴ ՔԱՅԼԸ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԿՈՂՄԷ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՃԱՆԱՉՈՒՄԸ

«ԱԶԳԱ»ԻՆ Կ'ՈՒԷ՛ Հ. Յ. Դ. ՔԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅ ԴԱՏԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԻ ԲԱՆԲԵՐ ԱՐԻՍ ՊԱՊԻԿԵԱՆ

Երկուշաբթի օրուան մեր թիւով հաղորդած էինք Քանատայի Ծե- րակոյտին կողմէ Հայկական Ցե- ղասպանութեան ճանաչման լու- րը: Քանատայի Ծերակոյտը իր 12 Յունիսի նիստին 39 թեր եւ 1 դէմ քուէներու համեմատութեամբ որ- դեգրած էր ծերակոյտական Շը- լի Մահէոյի ներկայացուցած բա- նաձեւը, որ նաեւ երկրին Խորհրդ- դարանէն եւ կառավարութենէն կը պահանջէ ճանաչել Հայկական Ցեղասպանութիւնը: Յաւելեալ տեղեկութիւն եւ մանրամասնու- թիւններ ստանալու համար Քա- նատայի մէջ Հայ Դատի ի նպաստ եւ յատկապէս Հայկական Ցեղաս- պանութեան ճանաչման ի խնդիր տարուող աշխատանքներուն մա- սին, «Ազգակ» երէկ հեռաձայնա- յին հարցազրոյց մը ունեցաւ Հ. Յ. Դ. Քանատայի Հայ Դատի Շըջա- նային Յանձնախումբի անդամ եւ բանբեր Արիս Պապիկեանի հետ:

Քանատայի Օնթարիո եւ Քե- պլէք նահանգները 1980ին ճանչ- ցած էին Հայկական Ցեղասպա- նութիւնը: Քանատայի Ծերակոյ- տին կողմէ Հայկական Ցեղասպա- նութեան ճանաչման նախապատ- րաստական աշխատանքներուն մասին մեր հարցումին պատաս- իանելով, Արիս Պապիկեան յայտ- նեց, որ Քանատայի մէջ Հայ Դա- տի աշխատանքներ կը տարուին մօտ 20 տարիէ ի վեր, սակայն երկ- րին կողմէ Հայկական Ցեղասպա- նութեան ճանաչման ուղղու- թեամբ առաջին քայլերը կատար- ւած են 1996ին: Պապիկեան յայտ- նեց, որ 1996ին Քանատայի Խորհրդարանին ներկայացուած է Հայկական Ցեղասպանութեան ճա- նաչման բանաձեւ մը: Բանաձե- ւին շուրջ Խորհրդարանին մէջ 7 ժամ բուն քննարկումներ կայա- ցած են եւ ի վերջոյ Խորհրդարա- նը որդեգրած է բանաձեւ մը, որ առանց օգտագործելու Ցեղասպա- նութիւնը եկրը, 1915ի դէպքերը նկատած է շարք եւ ողբերգութիւն անուան շարքը շարքը հռչա- կած է մարդկութեան դէմ գոր- ծադրուած այդ ոճիրին կոհ՝ 1,5 միլիոն հայերու իշխանակի շա- բար: Պապիկեան ըսաւ, որ 1996ին ի վեր ամէն տարի երկրին Խորհրդ- դարանին կը լղուի 3-4 բանաձեւ՝ իբրև Ցեղասպանութիւն ճանաչա- լու 1915ի դէպքերը: Մօտ մէկու- կէս տարի առաջ Հայ Դատի Յանձ- նախումբը որոշած է Ցեղասպա- նութեան ճանաչման աշխատանք- ները տանիլ նաեւ երկրին Ծերա- կոյտին ներս: Յանձնախումբը գործակցած է ծերակոյտական Շը- լի Մահէոյի հետ, որուն հո- վանաւորութեամբ բանաձեւ մը ներկայացուցաւ Քանատայի Խորհրդարանին, ուր բանաձեւը ստանալէ ետք ծագումով հայ ծե- րակոյտական Ռէյմունտ Սէթլա- րուիի զօրակցութիւնը, ներկայաց- ւեցաւ Շերակոյտին: «Շերակոյ- տը, այս բանաձեւը Շերակոյտի օրակարգին վրայ կը գտնուի 24 Մարտ 2001էն ի վեր: Սակայն, յատ- կապէս Սեպտեմբեր 11ի դէպքե- րէն ետք Շերակոյտի օրակարգը ողորդուած էր այլ հարցերով: Այս տարուան Յունուարէն սկսեալ Հայ Դատի Յանձնախումբի աշխա- տակիցները թափ տուին Օնթարիո իրենց այցելութիւններուն եւ երե- տունէ աւելի հանդիպումներ ու- նեցան Շերակոյտի եւ Խորհրդա- րանի անդամներու հետ», ըսաւ Պապիկեան, աւելցնելով, որ հան- դիպումներէն անկախ աշխա- տանք տարուած է նաեւ գրքովի- ներ, թղթածրարներ, փաստա-

թուղթեր տրամադրելով, յատկա- պէս դէմ դնելու համար թրքական քարոզչութեան: Պապիկեան նա- եւ յայտնեց, թէ Խորհրդարանէն եւ Շերակոյտէն անկախ Հայ Դա- տի Յանձնախումբը աշխատած է Քանատայի գործադիր իշխանու- թիւններու ուղղութեամբ: «Յատ- կապէս Քանատայի վարչապետի գրասենեակի քանի մը պաշտօնա- տարներ, տարուելով թրքական հակաքարոզչութեան, ունէին այն մտավախութիւնը, թէ Ցեղասպա- նութիւնը ճանչնալով՝ Քանատա պարտաւոր կ'ըլլայ հատուցու- մներ կատարել հայերու», յայտնեց Պապիկեան, նշելով, որ վարչա- պետի շրջանակին մէջ աշխա- տանքներուն մեծապէս օժանդա- կած է ծերակոյտական Սէթլաքուի:

Ցեղասպանութեան ճանաչման աշխատանքներուն դէմ թրքական հակապղեցութեան մասին հար- ցումի մը պատասխանելով, Արիս Պապիկեան յայտնեց, որ Քանա- տայի մէջ թրքական դեսպանու- թիւնը վերջին 2-3 տարիներուն որդեգրած է զօրակիցներ «պիս- տրագրելու» նոր միջոց: Դես- պանութիւնը ամէն տարի խորհրդ- դարանականներու եւ ծերակոյ- տականներու համար կը կազմա- կերպէ շրջապատյուններ դէպի Թարքիա: Ան նաեւ տեղեկացուց, որ միակ ծերակոյտականը, որ 12 Յունիսին դէմ քուէարկած էր Հայ- կական Ցեղասպանութեան ճա- նաչման բանաձեւին, սերտ գոր- ծակից մը եղած է թրքական դես- պանութեան:

Ինչ կը վերաբերի Ցեղասպա- նութեան ճանաչման մէջ քանա- տայի գաղութի մասնակցու- թեան, Արիս Պապիկեան ըսաւ, որ գաղութը ընդհանրապէս կը մաս- նակցի Հայ Դատի ի նպաստ աշ- խատանքներուն, սակայն Ցեղաս- պանութեան ճանաչման աշխա- տանքներու հիմնական առանցքը կը կազմեն Հայ Դատի յանձնա- խումբերը՝ որովհետեւ հրապար- արական ձեռնարկները Քանա- տայի մէջ ընդհանրապէս տուած են հակառակ արդիւնք քան ակըն- կալուածը: Անցնող ամսուան ըն- ցարքին Օթավայի, Մոնթրէալի, Լա- տալի, Թորոնթոյի, Քեպլէքի եւ այլ շրջաններու Հայ Դատի յանձնա- խումբերը կապակցութեամբ են նա- մակարգուած եւ ծերակոյտականնե- րուն ու Խորհրդարանականնե- րուն փոխանցած են վեց էջոց տեղեկագիր մը, որ կը բացատրէ Քանատայի կողմէ Հայկական Ցե- ղասպանութեան ճանաչման հիմ- քերը, ինչպէս նաեւ լոյս կը սփռէ Թուրքիոյ վարած ուրացման քա- ղաքականութեան վրայ:

Յառաջիկայ աշխատանքնե- րուն մասին մեր հարցումին պա- տասխանելով, Արիս Պապիկեան յայտնեց, որ անոնք ընդհանրա- պէս պիտի կեդրոնանան Խորհրդ- դարանին վրայ: Անկախ 1996ին Խորհրդարանին որդեգրած բա- նաձեւէն, 1999ին արտաքին գոր- ծոց նախարարութեան կողմէ կազմուած է յանձնախումբ մը, որ յետ ուսումնասիրութեան եզրա- կացուցած է, որ ոչ մէկ արգելք կայ Քանատայի կողմէ Հայկական Ցեղասպանութեան ճանաչման զօրակից- ներ կան: Պէտք է նշել, որ Քանա- տայի ներկայ վարչապետը աւելի յատուցեալ է պատմական իրո- դութիւններուն: Այս առումով, նոր յաջողութիւններ եւ սպասե- լի են», եզրափակեց Արիս Պա- պիկեան:

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԵՋ

ՈՉ ՄԵԿ ԱՐԳԵԼՔ ՈՒՆԻՄ ԵԼԵԻՄՈՒՏՔԻ ՆԱԽԱՐԱՐԸ ՓՈԽԵԼՈՒ, ԵԹԷ ԿԱՅ ԱՒԵԼԻ ԼԱԻՐ

Կ'ԸՍԵ ԿԱՐՉԱՊԵՏ ԸԱՐԻՐԻ

Վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրի երէկ Լոնտոնի մէջ վերահաստատեց, որ միջին արեւելեան տագնապի լուծման միակ ուղին անոր վերաբերեալ միջազգային որոշումներու գործադրութիւնն է:

Լոնտոնի մէջ լիբանանեան գաղութի անդամներուն հետ իր ունեցած հանդիպումին ընթացքին Հարիրի ըսաւ, որ աշխարհը պարտի անմիջապէս ճանչնալ պաղատանքն անոր վերաբերեալ, որուն հողատարածքն է 1967ին բռնազրաւուած հողերու ամբողջութիւնը: «Եթէ իսկապէս կ'ուզենք կայունացնել շրջանը, պէտք է յարգել միջազգային օրէնքը: Այլ ընտրանք չկայ», ընդգծեց ան:

Հարիրի ըսաւ, որ Լիբանան - Եւրոպական Միութիւն գործընկերութեան համաձայնագիրը պիտի օժանդակէ լիբանանեան տնտեսութեան վերականգնումին, բայց անիկա ժամանակի կը կարօտի: «Այս ճիշդ քայլը եւ լիբանանեան կառավարութեան որոշեցրած միջոցառումները պիտի արդիւնաւորուին», հաստատեց ան:

Հարցումի մը պատասխանելով, Հարիրի ըսաւ, որ ինք արգելք չունի փոխելու իր գլխաւորած կառավարութեան ելեւմուտքի նախարարը կամ ելեւմտական քաղաքականութիւնը, պայմանաւ որ քաղաքական ալիքները եւ աւելի լաւ ելեւմուտքի նախարար գտնուի: «Ճարգ ոչ մէկ ալիքները կ'առաջարկեն քննադատողները»:

«Յաւելեալ ճիշդ պէտք է գործադրելու ապապետականացումը եւ անոր հատկապէս օգտագործելու պետական պարտքերու կրճատումին համար», ըսաւ Հարիրի, ընդգծելով, որ միջազգային դրամական շրջանակը ողջունած է այս ուղղութեամբ իր կառավարութեան առած քայլերը:

Լիբանան - Մուրիա յարաբերութեան մասին Հարիրի լիջեցուց, որ Մուրիա օգնեց Լիբանանի եւ յարաբերութիւնները անընդհատ կը բարելաւուին ի նպաստ երկու երկիրներուն, որոնք միջին արեւելեան հակամարտութեան մէջ հասարակաց շահեր ունին:

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՍԱԿԸ ԲԱՐՉՐԱՅՆԵԼՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆԸ ՉՈՒՆԻՆ

Կ'ԸՍԵ ՆԱԽԱՐԱՐ ՄԻՔԱԹԻ

Փոխադրամիջոցներու եւ հանրօգուտ շինութեանց նախարար Նաժիպ Միքաթի երէկ ձայնասփռուած հարցազրուիչի մը մէջ ընդգծեց, որ փոխադրութեան (սերվիս) սակի յաւելումը անընդունելի է, որովհետեւ անիկա համադաշնակցութիւնը չէ որ կրնայ որոշել, այլ՝ իր նախարարութիւնը:

Միւս կողմէ, Միքաթի ըսաւ, որ սակարեւելի է ընդառաջել յատուկ սակով պենսիոն ստանալու վարորդներու պահանջին: «Եթէ օրական երկու թիթի պենսիոն 12 հազար լ. ոսկիի պիտի տանք իւրաքանչիւր վարորդի, պետութիւնը գործնապէս անոր վճարած կ'ըլլայ օրական քսան հազար լիբանանեան ոսկի: Ուրեմն այն ի՞նչ պէտք ունի այլեւս աշխատելու: ասոր կողքին, եթէ նկատի ունենանք, որ մօտ 33 հազար կարմիր թիւ ինքնաշարժ միջ, սակա կը նշանակէ, թէ պետութիւնը

որոշումները միայն շփոթ կը ստեղծեն, իսկ փոխադրութեան սակը բարձրացնելու որոշումը պարզապէս հակառակելու սիրոյն տրուած է», ըսաւ ան: Թլէյս իր կարգին վերահաստատեց, որ փոխադրութեան սակի յաւելումը փոխադրամիջոցներու նախարարութեան իրաւասութիւնն է:

●ՈՒՇԱՆԻԻԹԻ նախարար Մոհամէտ Ապտէլ Համիտ Պայտուն երէկ ընդունեց «կարմիր թիւ» ինքնաշարժներու վարորդներու սենտիքներու համադաշնակցութեան նախագահ Պասսամ Թլէյսը եւ անոր հետ քննարկեց մագնիսային արգիլման հարցը:

Հանդիպումէն ետք Պայտուն ըսաւ, որ կառավարութիւնը պատրաստ է երկխօսութեամբ հասնելու լուծումի. ան նաեւ ըսաւ, որ անհրաժեշտ է վերակազմակերպել Լիբանանի փոխադրամիջոցներու քննադատը, որպէսզի պահանջները վարորդներուն իրաւունքները: «Յանպարտաստից

«Այս քայլով ոմանք կը փորձեն ժողովուրդը գրգռել մագնիսային արգիլման հարցին մէջ, ինքնաշարժները արգիլելու որոշումին դէմ, բայց մենք քաղաքացիներէն կը խնդրենք, որ կառուցած միջոցները սակի, որ հազար լ. ոսկի է», ըսաւ ան:

●ԵՐԵՍՓՈՒՍԱՆ Մոհամէտ Քապանի երէկ կոչ ուղղեց վարորդներուն՝ հրաժարելու փոխադրութեան սակի (սերվիս) կրկնապատկելու իրենց որոշումէն եւ որդեգրելու երկխօսութեան ոճը, գոհացուցիչ լուծումի հասնելու համար: «Այս քայլով ոմանք կը փորձեն ժողովուրդը գրգռել մագնիսային արգիլման հարցին մէջ, ինքնաշարժները արգիլելու որոշումին դէմ, բայց մենք քաղաքացիներէն կը խնդրենք, որ կառուցած միջոցները սակի, որ հազար լ. ոսկի է», ըսաւ ան:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆՆԵՐՈՒ...

Շարունակուած Ա. Էջէն

դեստինացի ժողովուրդը ապարդիւն աղմուկի պէտք չունի, այլ կարիքը ունի պահպանելու արաբական, իսլամական եւ այլ երկիրներու մէջ ժողովրդային պոռակցութեան թափն ու արտայայտութիւնները», ընդգծեց խորհրդը:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Շրաջ Պոյաճեանի ընդ ճինս Գզկընեանի ամուսնութեան առիթով, տեղ եւ տիկին Վարդգէս Ծատուրեան 50,000 լ. ո. L. O. Խաչի «Նայիրի» մասնաճիւղին: ●Տեղ եւ տիկին Գեւո Սալթի Նաչապուրեաններու առջին անգամ Գաւազնով մը բախտաւորութեամբ առիթով, տեղ եւ տիկին Վարդգէս Ծատուրեան 50,000 լ. ո. L. O. Խաչի «Նայիրի» մասնաճիւղին:

ՎԵՀԱՓԱՌ-ՀՅՐԱՊԵՏԸ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ՎԷՏ ՄԻԱՍԻՆ ՊԻՔՖԱՅԱՅԻ ԱՄԱՐԱՆՈՅԸ ԲԱՐՉՐԱՅԱԻ

Չորեքշաբթի, 19 Յունիս 2002ին, Արամ Ա. կաթողիկոս եւ Սեծի Տանն Կիլիկիոյ Միաբանութիւնը բարձրացան Պիքֆայայի ամբարանոցը, երեք ամիսներու ամառնային շրջանի համար: Կաթողիկոսարանի գանազան բաժանմունքները պիտի շարունակեն իրենց աշխատանքները Անթիլիասի մէջ, ուր պատասխանատու միաբաններն են պաշտօնները: Կիրակի, 23 Յունիսին սկսեալ ամէն Կիրակի պատարագ պիտի մատուցուի եւ քարոզչութիւն պիտի կատարուի ինչպէս Անթիլիասի Մայր տաճարին, նոյնպէս նաեւ Պիքֆայայի Ս. Աստուածածին մատուցմէ, ուր ամէն օր տեղի պիտի ունենան առաւօտեան ու երեկոյեան ժամերգութիւններ, մասնակցութեամբ Միաբան հայրերու:

ԴԻՒԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ՔԵՐՄԷՍ

Կազմակերպութեամբ՝ Ը. Յ. Դ. ԼԻԲԱՆԱԻ ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՐԻՉ ՄԱՐՄԻՆԻ ԹՈՒԿԱՎՆ՝ ՅՈՒՆԻՍ 5, 6, 7, 2002: ՎԱՅՐ՝ Պորոճ Ըամուտի Աղասարգիսեան փարքին, Մաքքը Մոլին կից: ԺԱՄ՝ ԱՌՈՒՍՏԵԱՆ 10:00ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ 11:00:

ԲԱՄՏԱՌՈՐԱԾ Տեղ եւ տիկին Գեւո Սալթի Նաչապուրեան բախտաւորուած են առջին անգամ Գաւազնով մը: ՈՒՈՒԲԷՆ 17 Յունիս 2002 Պէյրութ:

ԻՍՐԱՅԵԼԵԱՆ ՕԴՈՒԹԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ԲՈՆԱԲԱՐԵԼ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՕԴԱՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐԸ

Իսրայէլեան օդուժը երէկ շարունակեց լիբանանեան սահմաններուն եւ ազատագրուած շրջաններուն վերեւ իր ապօրինի թռիչքները:

Իսրայէլեան պատերազմական օդանաւեր թռիչքներ կատարեցին եւ ձայնի պատը խզեցին Հասպայայի, Ռաշայայի, Իթլիմ Թուֆահի եւ Նապաթիէի շրջաններուն, ինչպէս նաեւ Թրիփոլի վերեւ:

Իսրայէլեան սահմանապահ ուժեր կրակ բացին նաեւ Մազրաթի Պասթրայի, Շանուհի եւ Բֆարչուպայի շրջաններուն վրայ:

Միւս կողմէ, լիբանանեան դիմադրութիւնը հրապարակեց հաղորդագրութիւն մը, որուն մէջ նշեց, թէ դիմադրութեան ուժերը հակաօդայիններով կրակ բացած են իսրայէլեան օդանաւերուն վրայ:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈՒՍԱՆԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆՆԵԱԿ 3ԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Վիճակագրութեան Կեդրոնական Վարչութիւնը կարիք ունի ժամանակաւոր դրութեամբ պայմանագիրով աշխատող պաշտօնեաներու՝ վիճակագրական աշխատանք կատարելու համար:

Թեկնածուները պէտք է լիբանանեան հպատակութիւն ունենան աւելի քան տասը տարի ի վեր: Անոնք պէտք է պետական վարչութեան մը կամ քաղաքապետութեան մը պաշտօնեայ, աշխատուոր, պայմանագիրով կամ օրակաճով գործուոր ըլլան: Այս ժամանակաւոր պաշտօնները ոմանց համար կը պահանջուի լիբանանեան Բ. Պարալօտա կամ անոր համարժեք վկայական, իսկ ուրիշներու համար՝ երկրաչափութեան տարբեր մասնագիտութիւններու քերտիք Պարալօտա, կամ ալ համալսարանական երկրորդ տարուան դասընթացներուն յաջողութեան հաստատագիր (պայման չէ մասնագիտութիւնը երկրաչափութիւն ըլլայ):

Յաւելելով մանրամասնութիւններ ստանալու համար դիմել Հայկական Երեսփոխանական Գրասենեակ, «Ճաղոյեան» կեդրոն, Բ. յարկ:

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին Սարգիս Չոգազլեան եւ զաւակունք Տէր եւ տիկին Պետրոս Չոգազլեան եւ զաւակունք Տիկին Ջարուհի Չոգազլեան եւ զաւակունք Տէր եւ տիկին Յարութիւն Ճինպաշեան եւ զաւակունք Տէր եւ տիկին Վարդան Սարգոյեան եւ զաւակունք Տիկին Արուսեակ Մանուկեան եւ զաւակունք Տիկին Մարիամ Գարակէօզեան եւ զաւակունք Տէր եւ տիկին Վարդիվառ Մանուկեան եւ զաւակունք եւ համայն ազգականներ կը գլուխ իրենց մօր, մեծ մօր, քրոջ եւ հարազատին:

ՎԱՐԴՈՒՆԻ ՉՈԳԱԳԼԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ երկուշաբթի, 17 Յունիս 2002, Մոնրէալի մէջ: Յուշարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի Հինգշաբթի, 20 Յունիս, Մոնրէալի Սուրբ Յակոբ Հայկ. Առաքելական եկեղեցւոյ մէջ: ●Ներկայ ընդունիլ իբրեւ մահազգ: ●Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին զաւակին՝ Պետրոս Չոգազլեանի բնակարանը, Տորա-Ամանոս, Հինգշաբթի 20 եւ Ուրբաթ 21 Յունիսին:

ՏԵՍԱԿԵՏ ԻՍԿ Ո՞Վ ՊԻՏԻ ԿԱՍԵՑՆԷ ԻՍՐԱՅԵԼԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՅԱՐԵԿՉՈՒԹԻՒՆԸ

Պաղեստինեան անձնասպանական երէկեան նորագոյն գործողութիւնը, որ կատարուեցաւ Երուսաղէմի մէջ եւ խլեց 19 քոհ եւ քաղաքաբնի վիրաւորներ, որքան ցնցած է Իսրայէլը, ըստ երեւոյթի նոյնքան ալ խոռված է ՄԱԿն ու արեւմտեան մեծ պետութիւնները: Սպիտակ Տուրք, Բրիտանիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը եւ այլ մեծեր խստի ու ամէնէն կարծր ճով ու բառամբերքով կը դատապարտեն արաբքը, պայն որակելով ոճիք, սատանայական գործ, եւ այլն...

Բնականաբար աշխարհի տարածքին ռեւէ անհատ պիտի չուզէր, որ նման արարքներ կատարուին: Նոյնիսկ պաղեստինեան իշխանութիւնը դէմ է այս միջոցառումներուն: Ի վերջոյ աշխարհը անտառ չէ եւ ամէն մարդ իրաւունք չունի իր ուզած կամքով գործելու, որիչին անորոք խանգարելու, անմեղ քաղաքացիներու մահուան պատճառ դառնալու: Քաղաքակրթուած մարդ անհատին բանականութիւնը այս կը թելադրէ անշուշտ: Բայց եկէք քիչ մը աւելի խորունկ մտածենք եւ փորձենք ըլլալ առարկայական, մեր մտոր ճիշդ վերջին վրայ դնենք, հենու՛ր թոյր տեսակի զգացական կամ ենթակայական մտեցումներ:

Նախ ճշդենք, թէ պաղեստինցիք, որոնք կը դիմեն անձնասպանական գործողութեան, սխաբեկչական արա՛րք է, որ կը կատարեն, թէ պատասզական պայքար: Հայրենի սեփական հողին վրայ գտնուող ռեւէ անհատ էրք պէք բարձրացնէ իր հողը բռնագրաւողին դէմ՝ սխաբեկչութիւնն է, թէ ինքնասպաշտպանութեան արդար իրաւունք:

Սխաբեկչե՛նք՝ էին հապարաւոր ֆրանսացիները, որոնք Բ. Աշխարհամարտին ռեպիսթանսի դիմեցին գերմանական բանակին դէմ, պայն դուրս մղելու համար ֆրանսական հողերէն: Պատասխանը թող տայ ընթերցողը:

Երկրորդ, կայ նաեւ այլ հարց մը: Արդեօք ուրիշ ընտրանք ունի՞ր պաղեստինցիք՝ պահանջելու իրենց աղաք իրաւունքը: Խաղաղութեան գործընթացը ո՞րք հասաւ, պաղեստինեան իսրայէլեան դիւանագիտական բանակցութիւնները ի՞նչ արդիւնք տուին: Երկխօսութեան հաւատացող իսրայէլացի ղեկավար Իցիթ Բապիս սպաննուեցաւ իսրայէլացի փամփուշտով, ինչ որ լուսագոյնս կ'ապացուցէ, թէ իսրայէլացիք դէմ են դիւանագիտական ճիգերուն, բանակցութիւններուն: Առ այդ, պաղեստինցիներուն այլ ընտրանք կը մնա՞յ քացի այսպէս ըսած «սխաբեկչութեանն»: Դարձեալ ընթերցողը թող տայ պատասխանը:

Վերջապէս, կայ նաեւ զիստոր հարցումը. ո՞վ պիտի կասեցնէ Իսրայէլի պետական սխաբեկչութիւնը: Արեւմտեան պետութիւնները եւ ՄԱԿ, որոնք սահմնկած են ի տես պաղեստինեան անձնասպանական գործողութիւններուն, պարտին նաեւ մտածել իսրայէլի գործադրած պետական սխաբեկչութեան մասին, սահմնկիլ ժեների ու նմանօրինակ սպանդներու ի տես ու դուրս գալ սխաբեկչութեան պաշտպանի իրենց կողմնակալ դիրքորոշումէն: Այլապէս փրկեհին վրայ քարիչ թափած պիտի ըլլայ, փոխանակ պայն մարելու, եւ հետեւաբար ձայնդած՝ իբրեւ մեծ՝ աշխարհին տիրութիւն ընելու իրենց «ստաբիլութեան» մէջ...

ՀՐԱՉ ՎԱՐՄԱՊԵՏԵԱՆ

ԱՃՃԵԱՆ ԹՈՒՐԻՉ 2002Ի ՇՐՋԱՊՏՈՅՆԵՐ

- Ամեն Շաբաթ Պէյրութ շքեղ զբօսանաւով 8 օր Կիպրոս, Ռոտտո, Արեք, Յունական կղզիները առանց վրայի 380\$:
- Varna 8 օր 280\$, 15 օր 385\$, պանկայօճախաձաշով:
- Կիպրոս 4 օր 195\$, 7 օր 235\$, պանդոկ, ճախաձաշ + տուն:
- Ամեն Երկուշաբթի 8 օր Ըայտան 375\$, 15 օր 530\$, պանդոկ, ճախաձաշ, օդանախ տունակով:
- 8-29 Յունիս եւ 9-30 Օգոստոս, աշակերտական, սկաւտական եւ երիտասարդական, օրական 4 անգամ ուտելով, Սեանք եւ Արգենի մէջ տաւա տարբեր պտուղներով, տոմսը, վրայ + տուրքերով 399, 499, 555, 780\$, թոխը Ըալեպէ, յիշատակի նուրմեղով:
- 8 օր Եաթր՝ Սե Թով 575\$ 15 օր 820\$:
- 2002ի Գորոյ օրընդհանրով:
- Ամեն Կիրակի Դամասկոս, Սեանքայ, Պլուտան 12\$:
- Եստէ, Արգ, Ֆարայա 8\$, Սայտա, Սուր, Կանա 8\$:
- Ամեն առտու եւ իրիկուն Ըալեպ 9\$, Դամասկոս 6\$ Գոր օրընդհանրով:
- Վարձու կու տանք մեծ եւ փոքր օրընդհանրով:
- Ամեն Շաբաթ Լաթաքիա 5 աստղանի պանդոկ 3 օր 75\$:

ԱՃՃԵԱՆ ԹՈՒՐԻՉ հեռ. 01-261177 - 240654 - 03-233978 - գիշերը՝ 01-258887:

ԱՅՆՃԱՐ ԱՅՆՃԱՐ

ՇԵՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ԳԱՐԻԻԷԼ ԸՄԱԹԵԱՆ ՇԵՐ ԱՐՍԵՆ ԸԸՆՅ. ԸԵԾԻՃԵԱՆ ԵՒ ԵՐԻՑՈՒՇԻ Սիրով կը հրաւիրեն ազգակցներն ու բարեկամները ներկայ գտնուելու իրենց որդւոյն եւ դստեր՝

ՍԵՂՐԱԿԻ ԵՒ ԵՍԹԵՐԻ

Ս. Պակի Խորհուրդին, Շաբաթ, 22 Յունիս 2002, երեկոյեան ժամը 6:00ին, Ս. Պողոս եկեղեցւոյ մէջ, Այնճար: Կնքահայրութեամբ՝ ՇԵՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ԵՍԱՅԻ ԵՒ ՑՈՂԻԿ ԸՄԱԹԵԱՆԻ ●Ճնորհաւորութիւն՝ տեղւոյն վրայ ●Ներկայ ընդունիլ իբրեւ անձնական հրաւիր:

ՄԵԼՆԵՄ ՔԱՐԱՄ ԿԸ ՆՐԱՊԱՐԱԿԷ ՏԵՂԱԿԱՆ, ԳՐԶԱՆԱՅԻՆ ԵՒ ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ՎԵՐՁԻՆ ԻՐԱԳԱՐՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԳԾՈՎ ՆԱԽԱԳԱՏ ԼԱՏՈՒՏԻ ԿԵՅՈՒՄԾՔՆԵՐԸ

Նախագահ ԿՕՐ. Էմիլ Լախուտ երկվ ընդունեց խմբագիրներու սենտիքայի նախագահ Սրիլիմ Բարամը, որ հանդիպումէն ետք յայտարարեց, թէ նախագահ Լախուտ վերահաստատեց ներքին եւ շրջանային հարցերուն նկատմամբ իր սկզբունքային կեցուածքները:

«Նախագահ Լախուտ յիշեցուց, թէ երբեք չէ փոխած իր կեցուածքը եւ միշտ նախանձախնդիր է պահուելու ընտրութիւններու պարկեշտութիւնը, պատուութիւնը եւ ժողովրդավարութիւնը. այս սկզբունքները փոփոխութեան չենթարկուեցան Մեթոնի ընտրութիւններուն: Ոմանք չեն ուզեր ընթանալ, թէ հանրապետութեան նախագահը ինչպէս կրնայ դէմ ըլլալ քաղաքական միջին լուծումներու, որոնք պիտի կողմ կը դարձնեն, բայց դէպքերը փաստեցին, որ նախագահը հաստատման ցած է այս կեցուածքին վրայ եւ նախանձախնդիր գործադրելու օրէնքը, ոչ միայն ընտրութիւններուն ընթացքին, այլ նաեւ՝ ամէն հարցի մէջ, մանաւանդ քաղաքական, տեղեկատուական եւ ընդհանրապէս հասարակական կեանքի մէջ», ըսաւ ան:

«Նախագահ Լախուտ դիտել տուաւ, որ Մեթոնի ընտրութիւններէն առաջ եւ առնց ընթացքին տիրած լրատուական մթնոլորտը ճշմարիտ էր այն քարոզչական արշաւներուն պատճառով, որոնք դուրս եկան ընդունելի սահմաններէն, շրջանցեցին օրէնքները եւ համայնքային կիրքեր հրահրեցին, պատճառելով ազգային միասնութեան եւ համակեցութեան վնասակար լարուածութիւն, նաեւ վնաս հասցնելով Լիբանանի արտաքին յարաբերութիւններուն: Այս օրինակները ընդունելի չեն, օրէնքը նախատեսած է նման պարագաներ եւ հիմնականը անոր գործադրութիւնն է», աւելցուց ան:

«Նախագահութեան նախագահին եւ ընդդիմութեան միջեւ երկխօսութեան մասին նախագահ Լախուտ ինծի հաւաստեց, որ անհկա երբեք իր կողմէն չէ ընդհատուած, այլ կը շարունակուի, յիշեցնելով, որ ինք բազմաթիւ անգամներ

յայտարարած է, թէ Պատարալի պայտի դուռները բաց են բոլորին առջեւ՝ արծարծելու բոլոր հարցերը, մտավախութիւններու պահանջները անխրտիր, պատրաստակամ մնալով քննարկելու պանոսք ազգային գերագոյն շահերու շրջագիծէն ներս, յայտնեց Բարամ աւելցնելով, որ նախագահ Լախուտ նաեւ վստահեցուցած է, որ «յամենայնդէպս մենք կ'ողջունենք ոմանց վերանորոգումը պատրաստակամութիւնը շարունակելու առարկայական եւ բանական երկխօսութիւնը»:

Իսկ ինչ կը վերաբերի ապապետականացումի ընտրութիւն, ապա անհկա պէտք է ծառայէ մէկ կողմէ տնտեսութիւնը ամբողջով, եւ միւս կողմէ պետութեան պարտքերը կրճատելու, ուստի անոր ապահովելիք հասոյթը պէտք է արդարացնէ այս քայլը եւ համապատասխանէ Լիբանանի կարիքներուն եւ վաճառելիք հաստատութիւններու արժէքին, ըսաւ ան, ընդգծելով, որ ապապետականացումի գործընթացը պէտք է յստակ եւ թափանցիկ ըլլայ, անոր նպատակներն ալ պէտք է ազգային շահը եւ պետութեան իրաւունքները ապահովելու նպատակով գանձարկղի հասոյթներու բարելաւումը ըլլան:

Բարամ շարունակեց. «Բիջայի հեռաձայնին մասին նախագահ Լախուտ վստահեցուց, որ այս գծով խորհրդարանի որդեգրած օրէնքին տրամադրութիւններն ու պայմանաժամերը պիտի յարգուին, իսկ եթէ կողմ մը նկատողութիւններ կամ պահանջներ ունի, ապա այդ գծով որոշումը պէտք է տան օրինական կողմերը. ամէն պարագայի, ընդունելի չէ օրէնքի գործադրութեան խախտումը, որովհետեւ բիջայի հեռաձայնը պետութեան եկամուտի կարելորդ աղբիւր է, պարտքէ օգտագործելի դիմագրաւելու համար ելելուական դժուար վիճակը»:

Լիբանան - Եւրոպա գործընկերութեան համաձայնագիրի ստորագրութիւնը իրագործում մըն է, որուն պատրաստութիւնը սկսած է տարիներ առաջ. անհկա պիտի ամրապնդէ Լիբանանի եւ եւրոպական երկիրներու պատմական բարեկամական յարաբերութիւնները, ինչպէս նաեւ քաղաքական, տնտեսական եւ մշակութային կապերը: Ըսաւ ան: Նախագահ Լախուտ նկատեց, որ այս ծրագրին նպատակն է Լիբանանի արտաքին քաղաքականութեան ամրապնդումը եւ անոր հարցերու լուծումը: Ըսաւ ան, որ Լիբանանի արտաքին քաղաքականութեան ամրապնդումը կը նպաստէ Լիբանանի արտաքին քաղաքականութեան ամրապնդումը եւ անոր հարցերու լուծումը:

Լիբանան այցելող շրջանային եւ միջազգային պատուիրակներուն Լիբանան կը փոխանցէ իր արտադրութիւնները, ըսաւ ան: Նախագահ Լախուտ նկատել տուաւ, որ այս համաձայնագիրը Լիբանանը դէմ յանդիման կը դնէ իր պարտադրութիւններուն եւ դերակատարութեան, որ պէտք է Լիբանանի արտադրութիւններն ու ծառայութիւնները կարենան մրցիլ այլ երկիրներու հետ, ուրեմն անհրաժեշտ է յարգել որակի յատկանիշներն ու չափանիշները, որպէսզի պատրաստ ըլլանք մրցութեան եւ անհկա պատասխանատուութիւն է թէ՛ պետական, թէ՛ սեփական մարզերուն:

Լիբանան այցելող շրջանային եւ միջազգային պատուիրակներուն Լիբանան կը փոխանցէ իր արտադրութիւնները, ըսաւ ան, որ Լիբանան իր դուռները լայն բացած է դիմադրելու իր արաբ եղբայրներն ու աշխարհին բոլոր կողմերէն բարեկամները, որպէսզի օգտուին իր կայունութենէն, իսկ պետական վարչութիւնները պարտաւորուած են անոր հարցերը լուծելու արագ եւ արդարացի: Ըսաւ ան, որ Լիբանանի արտաքին քաղաքականութեան ամրապնդումը կը նպաստէ Լիբանանի արտաքին քաղաքականութեան ամրապնդումը եւ անոր հարցերու լուծումը: Ըսաւ ան, որ Լիբանանի արտաքին քաղաքականութեան ամրապնդումը կը նպաստէ Լիբանանի արտաքին քաղաքականութեան ամրապնդումը եւ անոր հարցերու լուծումը:

Լիբանանի դէմ միջազգային բեմին վրայ վերջին շրջանին թափ ստացած քարոզչական արշաւներուն ու սահաբեկչութեան եւ սահաբեկչական համարուող կազմակերպութիւններու նկատմամբ Լիբանանի կեցուածքին մասին տեղեկութիւնները:

Կրպարտութիւններ են, որոնց ետին կը կանգնին Իսրայէլի գաղտնի սպասարկութիւնները, ըսաւ նախագահ Լախուտ. ան բացատրեց, որ այս ճշմունքին նպատակն է տկարացնել Լիբանանի անվտանգ կեցուածքը. մերթ կը խօսին Պեքայի մէջ «Ալ Բայիտա» կեղծումներուն մասին, մերթ կ'անդրադառնան սահաբեկչութեան պարագուիներու Լիբանանի մէջ ներկայութեան կամ անոնց ֆինանսատրումին մասին, մինչ բոլոր այս սուտերուն դիմաց Լիբանան կը դատապարտէ սահաբեկչութիւնը եւ կը պահանջէ ամբողջական արաբները իրաւապաշտ ժողովուրդներու պահանջարկային պայքարէն:

Ամառնային պրօսաշրջութեան եղանակները գծով իր նախատեսութիւններուն մասին Բարամի հարցումին պատասխանելով նախագահ Լախուտ ըսաւ, որ Լիբանան իր դուռները լայն բացած է դիմադրելու իր արաբ եղբայրներն ու աշխարհին բոլոր կողմերէն բարեկամները, որպէսզի օգտուին իր կայունութենէն, իսկ պետական վարչութիւնները պարտաւորուած են անոր հարցերը լուծելու արագ եւ արդարացի: Ըսաւ ան, որ Լիբանանի արտաքին քաղաքականութեան ամրապնդումը կը նպաստէ Լիբանանի արտաքին քաղաքականութեան ամրապնդումը եւ անոր հարցերու լուծումը:

ԵՐՈՒՍԱԴԵՄԻ ՄԵՋ ՊԱՂԵՍԻՆԵԱՆ...

Ծարուակուած Ա. Էջէն

արին կը տեսնուէր: Ոստիկանութիւնը, թէ-է պատրաստ վիճակի մէջ դրուած էր, որովհետեւ իմացած էր, որ գործողութիւններ կը ծրագրուին, բայց չէր կարողանա յիշատակել իր յարաբերութեան ընթացքը: Երբ իմացած էր, որ ինքն իր պայքարով պիտի պարտուի, զայն զոհողութեամբ զոհուեց: Պաղեստինեան իշխանութիւնը դատաւարութեց գործողութիւնը, հերքելով պիտի պատասխանատու նկատող անբաստանութիւնները: Աւելի ուշ, իսլամական համայնքները զոհողութեամբ զոհուեցին: Գործողութիւնը կատարողին հայրը՝ Հապաթ Ղուլ ըսաւ, որ Համասէն պատասխանատու մը իրեն հեռաձայնած է, յայտնելու համար, թէ տղան՝ Մոհամէտը կատարած է Երուսաղէմի պայթումը: Արաքսի խորհրդարանը Միւսիմ Սպտիկ Ռահման ըսաւ, որ պաղեստինեան իշխանութիւնը կը դատապարտէ եւ պաղեստինեան իսրայէլացի պիտուորներ սպաննեցին: «Արաքսի Սահաբեկչութիւնը եւ անոր ղեկավարները ինքնուրուի կը նկատուին ուղղութեամբ անբաստանութիւնները: Պաղեստինի պաշտօն»

Ի՞ՆՉ ԿԸ ԳՐԵՆ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹԵՐԸ

18 Յունիսի տեղական մամուլը իր առաջին էջով լուսարձակի տակ առած է վարչապետ Հարիրի Լոնտոն այցելութիւնը եւ տեսակցութիւնը՝ բրիտանացի իր պաշտօնակիցին՝ Թոնի Պլեյրի հետ: Թերթերը գրած են, թէ Լոնտոնի մէջ Միջին Արեւելքի տագնապին վերաբերող քննարկումներէ ետք, Հարիրի յայտարարեց. «Թոնի Պլեյր թիկունք կը կանգնի «Փարիզ - 2» ժողովի գումարման եւ կ'ընդգծէ հարաւային Լիբանանի մէջ հասնող արտաքին պահպանման անհրաժեշտութիւնը»:

Լիբանանեան քաղաքական կեանքին անդրադառնալով «Տիար» գրած է, թէ ընդդիմութիւնը կողմերուն միջեւ կ'ընթացնէ երկխօսութեան ճամբով: Ըստ Թերթին, Նեսիպ Լախուտ տեսակցած է Ժոնաթանի հետ, որ վարչ Պեթրէ պիտի այցելէ: «Անուար»-ի համաձայն, «Ժոնաթանի հետ տեսնուելէ ետք, Նեսիպ Լախուտ յայտարարեց. մենք Սուրիոյ կողքին կը կենանք Ամերիկայի կամ Իսրայէլի կողմէ պայն մեկուսացնելու որեւէ փորձի դէմ դնելու համար»:

Տեղական գլխաւոր նիւթերու կարգին է ցամաքային փոխադրմիջոցներու վարորդներու սենտիքային համադաշնակցութեան գումարած անդամական ընդհանուր ժողովը, որուն ընթացքին որոշուեցաւ սեփականութիւնը 2000 լ. ի բարձրացնել: Թերթերուն առա-

ջին էջերուն վրայ տեղ գտած է նաեւ Լիբանան - Եւրոպական Միութիւն գործընկերութեան համաձայնագիրի կնքումը՝ Լիբանանի արտաքին գործոց նախարար Մահմուտ Համմուտի եւ Ե. Միութիւնը գլխաւորող Սպանիոյ արտաքին գործոց նախարար Փիթի միջեւ:

Լիբանանեան մամուլը գրած է այն կեղծ սահաբեկչութեան մասին, ըստ որուն, անծանօթ մը ապահովութեան ուժերը պոռչացուցած է, թէ ականներ պետեղուած են Արաքսի քաղաքին պայտի մէջ եւ անոր շրջակայքը:

Լիբանանեան մամուլը գրած է այն կեղծ սահաբեկչութեան մասին, ըստ որուն, անծանօթ մը ապահովութեան ուժերը պոռչացուցած է, թէ ականներ պետեղուած են Արաքսի քաղաքին պայտի մէջ եւ անոր շրջակայքը:

Ըստ Թերթերուն, Ուաշինկթըն Լիբանանէն, Սուրիայէն եւ Իրանէն կը պահանջէ ճշմարիտ բանեցնել ՀՂԿԱՅԻՅԻ վրայ: Միջազգային լուրերու կարգին լիբանանեան օրաթերթերը գրած են, թէ Ուաշինկթըն Պրն Թայլը իշխան տեսակցեցաւ նախագահ Ասատի հետ եւ խոստացաւ կառուցել ամբարտակի փլուզումին պատճառով կործանած Չէյլուն գիւղը, որ պիտի կոչուի իր անունով:

Լիբանանեան ներքին կեանքին ակնարկելով Թերթերը գրած են, թէ կրթական եւ գիտական բնագաւառին վերաբերող համաձայնագիր մը ստորագրուած է Լիբանանի եւ Սուրիոյ միջեւ: Թերթերը տակաւին կը շարունակեն արձանագրել յոյն կաթողիկէ եպիսկոպոս Կրէկուար Հատատի խոշտանգումին եւ անոր յաջորդող իրադարձութիւններուն: Թերթերը նաեւ տուած են մալուրով բանող ինքնաշարժներու կասեցման գծով գործադրուող օրէնքներուն մասին յաւելելով մանրամասնութիւններ: Ըստ անոնց, երիտասարդութեան եւ մարմնակրթութեան նախարար Սեպուի Յովնանեան գնահատած է այս ծիրին մէջ տարուած աշխատանքը եւ ճշգրտօրէն գործադրուող օրէնքը: Ան նաեւ շեշտեց, թէ այս ձեւով տեսակցեցաւ ժողովուրդին առողջութեան սպառնացող վտանգը:

«Տիար» օրաթերթը ահապազ հնչեցուցած է Լիբանանի շուրջի ապականման գծով եւ յատուկ ուսումնասիրութեամբ մը տուած է այս հարցին լրիւ թղթածրարը, ինչպէս նաեւ այս առնչութեամբ տեղի ունեցող դէպքերը: «Նահար» օրաթերթը յատուկ ուսումնասիրութիւն մը կատարած է Լիբանանի բանտերուն եւ հոն տեղի ունեցող դէպքերուն ու տիրող կացութեան մասին:

ԳՈՐԾԱԾԵՅԷՔ FUEL CARDԸ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ՅԱԶՊՊՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Յաւելելով մանրամասնութեանց համար հեռաձայնել՝ 01-242556 թիւին:

ՀԱՅ ԳԻՐՔԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՓԱՌԱՏՕՆ

23 Յունիսին սփիւռքահայ բարերաններ Հայկ եւ էլզա թիթիգեաններու հովանաւորութեամբ եւ Երեւանի շարք մը կազմակերպութիւններու նախաձեռնութեամբ Երեւանի Արտփեան փողոցի «Շարլ Ազնաւուր» հրատարակչին վրայ տեղի պիտի ունենայ Ամենայն հայոց Գարեգին Ա. կաթողիկոսի 70ամեակին նուիրուած հայ գիրքի միջազգային փառատօնը:

Փառատօնին պիտի մասնակցին Հայաստանէն եւ Սփիւռքէն 70 հրատարակչատուներ: Անոր շրջագիծին մէջ նաեւ Հայաստանի նկարիչներու Միութեան շէնքին մէջ տեղի պիտի ունենան կլոր սեղաններ, որոնք պիտի քննարկեն գիրքի հրատարակութեան վերաբերող խնդիրներ:

ՍՓԻՒՔԱՀԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐ ԿԸ ԾԱՆՕԹԱՆԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ

Տասնօրեայ այցելութեամբ Հայաստան կը գտնուի ամերիկահայ երիտասարդներու 22 հոգիինց խումբ մը: Խումբը Հայ Օգնութեան Ֆոնտի (ՀՕՖ) «երիտասարդ մասնագէտներու այցելութիւնը» Հայաստան», ծրագրի շրջագիծին մէջ իրականացուող այցելութիւններու շարքին եօթներորդ է:

Խումբին գրեթէ բոլոր անդամները առջին անգամ կը գտնուին Հայաստան: Այցելութեան շրջագիծին մէջ անոնք եղան ՀՕՖի երեխաներու ընդունման եւ կողմնորոշման կեդրոնը, որ կառուցուած է սփիւռքահայ բարերաններու միջոցներով:

Ըստ ՀՕՖի լրատուական բաժանմունքի պետ Լեւոն Լաչիկեանի, խումբին անդամները այս այցելութեամբ նպատակ ունին ծանօթանալ բնակչութեան, Հայաստան մշակութիւն, ընկերային խնդիրներուն եւ կենսապայմաններուն:

ԱՊԱՍՏԱՆ ՏՐԱՄԱԳՐԵԼՈՒ ԽՆԴՐԱՆՔ

Հայաստանի 1043 քաղաքացիներ, ... աւստրիական «Տի Փրէս» թերթին, այս տարի դիմած է Աւստրիոյ իշխանութիւններուն՝ ապաստան տրամադրելու խնդրանքով:

Նոյն խնդրանքով Աւստրիոյ իշխանութիւններուն դիմած են Վրաստանի 869 քաղաքացիներ:

2000 - 2002

244 ԵՐԵՒԱՅ՝ ՈՐԴԵՐՈՒԱԾ

Հայաստանի քաղաքացիներու կողմէ 2000 թուականի Սեպտեմբեր ամիսէն մինչեւ այս տարուան 1 Յունիսը որդեգրուած է 175, իսկ օտար քաղաքացիներուն կողմէ՝ 69 երեխայ:

Հայաստանի ընկերային ապահովութեան ենթակայութեան 5 մանկատուներու մէջ այս տարուան 1 Յունիսի դրութեամբ կը խնամուին 603 երեխաներ: Անոնցմէ 269ը հիւանդ երեխաներ են եւ կը գտնուին մասնագիտացած մանկատուներու մէջ:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

- Սառա Պոյաճեանի մահուան առաջին տարեկիցին առիթով, Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները: Տէր եւ տիկին ժաք Պոյաճեան 50,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Էմիլ Հատատ 50,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Ջարեհ Տէր Խաչատուրեան 50,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Սիմոն Թաճեան 50,000 լ.ո., Պետրոս Խաչոնեան եւ ընտանիք 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Սէմիր Նսրմ 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Անդրանիկ Խոյրատեան 20 \$, տէր եւ տիկին Շորճ Անրտիչեան 20,000 լ.ո., օրդ. Սոնա Պալամեան 10,000 լ.ո.:
- Նոյն առիթով, «Չաթալաշեան» վարժարանին եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները: Պարոն Միսաք Գայայեան 10,000 լ.ո., օրդ. Արշակունի Տէր Խաչատուրեան 15,000 լ.ո.:
- Նոյն առիթով, ԼՕՄԻ «Կարս» մասնաճիւղին եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները: Չոփուրեան ընտանիք 50,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Էմիլ Հատատ 50,000 լ.ո.:
- Նոյն առիթով, Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ Տիկնանց Միութեան եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները: Տէր եւ տիկին Գօգօ Չոփուրեան 50,000 լ.ո.:

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱՐԺԷՔ ՈՒՆԵՅՈՂ ԻՐԵՐՈՒ ՎՊՕՐԻՆԻ ԱՐՏԱՀԱՆՄԱՆ ԿԱՆԽՈՒՄ

Հայաստանի մաքսային պետական կոմիտէին վերջերս կանխած է պատմական-մշակութային արժէք ունեցող մարմարէ քանդակի մը եւ սրբապատկերի մը ապօրինի արտահանումը Ռուսիա:

Միաժամանակ, բեռին մասին Մոսկուայի օդակայանի մաքսային ծառայութեան աշխատակիցները տեղեակ պահուած են: Անոնց միջոցով կարելի եղած է բացայայտել ոչ միայն խնդրոյ առարկայ իրերը, այլ նաեւ հասցէատէքը՝ Մոսկուայի մէջ «Հայկական աւիաուղիներ» ի ներկայացուցիչ կարէն Աւագեանը:

Միաժամանակ, բեռին մասին Մոսկուայի օդակայանի մաքսային ծառայութեան աշխատակիցները տեղեակ պահուած են: Անոնց միջոցով կարելի եղած է բացայայտել ոչ միայն խնդրոյ առարկայ իրերը, այլ նաեւ հասցէատէքը՝ Մոսկուայի մէջ «Հայկական աւիաուղիներ» ի ներկայացուցիչ կարէն Աւագեանը:

ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԵՏԱԼՆԵՐ՝ ՌՈՒՍ ՍԱՀՄԱՆԱՊԱՀՆԵՐՈՒՄ

Ռուս սահմանապահներ վերջերս պարզեցուցուած են Հայաստանի պետական մետաղներով: Ռուսիոյ սահմանապահ ծառայութեան մամուլը կեդրոնին համաձայն, սահմանապահ զօրքերու կազմաւորման 10ամեակին առիթով Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարին հրամանով զօր. Բաղրամեանի մետաղով պարզեցուցուած են նշախ ծառայութեան սպայակոյտի պետ զօր. Նիքոլայ Ռեզնիչենքոն, ծառայութեան փոխ տնօրէն զօր. Վլատիմիր Գրուկիչը եւ հետախուզական վարչութեան պետ զօր. Ալեքսէյ Գոթենիչը:

Հ. Յ. Դ. ԽՄԲԱԿՅՈՒԹԻՒՆԸ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԵՌՕՐԵԱՅԻ ԻՐԱԴԱՐՉՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՄ ՄԱՍԻՆ

Անցնող օրերուն ընթացքին, Հայաստանի Ազգային ժողովին մէջ ներկայացած կուսակցութիւններու պատգամաւորական խմբակցութիւններ իրենց գնահատականը տուին անցնող շաբաթուան ընթացքին Ազգային ժողովի երկրորդ շաբաթուանը (Հայաստանի նախագահին պաշտօնակազմին հարցը օրակարգ մտցնելու փորձը՝ Ազգային ժողովի ամպիոնը գրաւելու միջոցով) գծով:

Անցնող օրերուն ընթացքին, Հայաստանի Ազգային ժողովին մէջ ներկայացած կուսակցութիւններու պատգամաւորական խմբակցութիւններ իրենց գնահատականը տուին անցնող շաբաթուան ընթացքին Ազգային ժողովի երկրորդ շաբաթուանը (Հայաստանի նախագահին պաշտօնակազմին հարցը օրակարգ մտցնելու փորձը՝ Ազգային ժողովի ամպիոնը գրաւելու միջոցով) գծով:

Հ. Յ. Դ. պատգամաւորական խմբակցութեան անդամները նաեւ նշած են, որ Հայաստանի նախագահի պաշտօնակազմին հարցը Ազգային ժողովի երկրորդ նիստերու օրակարգին մէջ մտցնելու փորձը չէր բխեր ոչ Հայաստանի գործող սահմանադրութեան, ոչ Ազգային ժողովի կանոնակարգի դրոյթներէն: Անոնք Ազգային ժողովի դեկլարութեան եւ Հայաստանի նախագահին կողմէ ուղղած են «իրենց լիազօրութիւններուն շրջագիծին մէջ քայլերու ձեռնարկելու ստեղծուած վիճակին պատճառները ջնջելու, երկրի հեղինակութիւնը անօրինակ գործողութիւններէն պաշտպանելու ուղղութեամբ:

Հայաստանի Ազգային ժողովի Հ. Յ. Դ. պատգամաւորական խմբակցութիւնը միակ խմբակցութիւն էր, որ հրապարակեց յատուկ յայտարարութիւն մը Ազգային ժողովի վերջին երկրորդ շաբաթուանը: Հ. Յ. Դ. պատգամաւորական խմբակցութիւնը դատապարտեց «Ազգային ժողովի նիստերուն դահլիճին մէջ ծեծուղտուղի հրահրումը կամ հայրենաբնէրով արտայայտուիլը»՝ նշելով, որ «կատարուած են անհրաժեշտ է քաղաքական եւ բարոյական դասեր քաղել՝ անկէ բխող համապատասխան քայլերով»: Հակառակ պարագային հա-

ւանական կը դառնայ անօրինակ մեթոտներով պարբերաբար կազմաւորուած երկրի օրէնսդիր մարմինի աշխատանքը:

Հ. Յ. Դ. պատգամաւորական խմբակցութեան անդամները նաեւ նշած են, որ Հայաստանի նախագահի պաշտօնակազմին հարցը Ազգային ժողովի երկրորդ նիստերու օրակարգին մէջ մտցնելու փորձը չէր բխեր ոչ Հայաստանի գործող սահմանադրութեան, ոչ Ազգային ժողովի կանոնակարգի դրոյթներէն: Անոնք Ազգային ժողովի դեկլարութեան եւ Հայաստանի նախագահին կողմէ ուղղած են «իրենց լիազօրութիւններուն շրջագիծին մէջ քայլերու ձեռնարկելու ստեղծուած վիճակին պատճառները ջնջելու, երկրի հեղինակութիւնը անօրինակ գործողութիւններէն պաշտպանելու ուղղութեամբ:

Հ. Յ. Դ. պատգամաւորական խմբակցութեան անդամները նաեւ նշած են, որ Հայաստանի նախագահի պաշտօնակազմին հարցը Ազգային ժողովի երկրորդ նիստերու օրակարգին մէջ մտցնելու փորձը չէր բխեր ոչ Հայաստանի գործող սահմանադրութեան, ոչ Ազգային ժողովի կանոնակարգի դրոյթներէն: Անոնք Ազգային ժողովի դեկլարութեան եւ Հայաստանի նախագահին կողմէ ուղղած են «իրենց լիազօրութիւններուն շրջագիծին մէջ քայլերու ձեռնարկելու ստեղծուած վիճակին պատճառները ջնջելու, երկրի հեղինակութիւնը անօրինակ գործողութիւններէն պաշտպանելու ուղղութեամբ:

«ԱՐՅԱԽ» ՀԱՅՐԵՆԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹԻՒՆԸ

«Արցախ» հայրենակցական - բարեգործական միութիւնը, որ վերականգնուած է 2001 թուականին՝ իր շուրջ համախմբելով Հայաստանի եւ արտերկրի մէջ ապրող արցախցիները, վերջին մէկ տարուան ընթացքին կատարած է 18 միլիոն դրամի նուիրատուութիւն:

Այս ժամանակաշրջանին միութիւնը կարեւոր օգնութիւն ցուցաբերած է Լեւոնային Ղարաբաղի զոհուած ազատամարտիկներուն, անհետացած ազատամարտիկներու հարազատներուն եւ արցախեան պատերազմի վեթեաններու միութիւններուն: Մէկ միլիոն դրամ յատկացուած է Հատուկ շրջանային վարչակազմին՝ տեղի զոհուած ազատամարտիկներուն, շիրիմները կարգի բերելու եւ շրջանային կեդրոնի միջնակարգ դպրոցի ջուրի մատակարարման ապահովման համար:

«Արցախ» նիւթապէս կ'օգնէ նաեւ այն ընտանիքներուն, որոնք կ'ուզեն մնայուն բնակութիւն հաստատել Արցախի մէջ: Միայն անցեալ տարի Արցախ տեղափոխուած են աւելի քան 20 ընտանիքներ: Միութիւնը նաեւ հոգ կը տանի Երեւանի հիւանդանոցներուն մէջ բուժուող ազատամարտիկներուն եւ անոնց հարազատներուն:

ԳԻՒՄՐԻ ԿԸ ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒԻ

Գիւմրիի մէջ սկսած են արդէն փողոցներու բարեկարգման եւ աֆալթապատման աշխատանքները, որոնք յետաձգուած էին կլիմայական անբարենքայտ պայմաններուն պատճառով: Այս նպատակին համար շրջանի համայնքի պիւնտէճին պիտի յատկացւի 227 միլիոն դրամ, որուն 64 միլիոնը պիտի գործածուի Գիւմրիի կեդրոնական զբոսայգիի պարիսպներուն վերանորոգման:

Քաղաքին հասարակական նշանակութիւն ունեցող տարածքներու բարեկարգումին, մաքրութեան եւ կանաչապատման աշխատանքներուն իր նպաստը պիտի բերէ «նպաստ աշխատանքի դիմաց» ծրագրով քաղաքին յատկացուած 60 միլիոն դրամին հիմնական մասը:

ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԳՆՄԱՆ ՎԿԱՅԱԳԻՐՆԵՐ

Գիւմրիի բնակիչներէն զատ այսուհետեւ ախո՞րեանցիները եւս պիտի օգտուին Միացեալ Նահանգներու միջազգային զարգացման գործակալութեան կողմէ Ադէտի Գօտիին մէջ իրականացուող «Բնակարաններու գնման վկայագիրներ» ծրագրին:

Հայաստանի կառավարութեան համագործակցութեամբ իրագործուող այս ծրագրին շրջագիծին մէջ ախո՞րեանցիներուն պիտի տրուի 300 վկայագիր: Ախո՞րեանի համայնքը կազմուած է գիւղէ, նորակառոյց նոր Ախո՞րեան բնակավայրէն, եւ նախկին շրջանային կեդրոնէն: որուն մէջ կառուցուած են բազմաբնակ շէնքեր, եւ որուն բնակիչները չեն օգտուած հողի սեփականաշնորհումէն: Համայնքի 620 ընտանիքներ ներկայիս կ'ապրին ժամանակաւոր կացարաններու մէջ:

Բնակարաններու գնման վկայագիրներէն զատ ախո՞րեանցիներուն բնակարանով ապահովելու խնդրը պիտի լուծուի նոր շէնքերու շինարարութեան եւ վնասուած շէնքերու վերանորոգման միջոցով:

Ets. Avo Soulahian
Exclusive Agent Ets.Avo Soulahian Tel: 01 - 691526

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

- Յովհաննէս Պաղտիկեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպատկեր Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները: Մարի Համմուշ 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Ջարեհ Տէր Խաչատուրեան 20,000 լ.ո., տիկին Մարի Դեօճեան 10,000 լ.ո., Ռեմոն Ասատ 40 \$, Թոնի Աքքուր 10,000 լ.ո.:
- Հայկունի Մթրղպեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպատկեր Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները: Կարօ Մխիթարեան 50,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Հրայր Հայաճեան 20,000 լ.ո., Պողոս Սրիբեան 50,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Նաժմ Ռզարը 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Սարգիս 4երեքմէգ 10 \$, տիկին Վիլի Հաւարճեան 10 \$, Սամիր Հաքիմ 20,000 լ.ո., տէր

եւ տիկին Արարամ Տէրեան 50,000 լ.ո., Պոյաճեան ընտանիք 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Յարութ Գալստեան 30,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Բաբգոյ Սիւլեան 50,000 լ.ո., Սահակ Սուրաբեան 10,000 լ.ո., Կարպիլ Պապուճեան 20,000 լ.ո., Ժան Սարգսեան 25,000 լ.ո., Եսայի Եղիայեան 10,000 լ.ո., Ժիրար Նալպանտեան 25,000 լ.ո., Նայիլ Էքմէքի 20 \$, Գրիգոր Սահաճեան 20,000 լ.ո., Արթուր Ֆաւրեան 50,000 լ.ո., Վահէ Խանգեթեան 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Սարգիս 4երեքմէգ 10 \$, տիկին Սարգիս 4երեքմէգ 10 \$, Սարգիս Մխիթարեան 25,000 լ.ո.:

- Լեւոն Միցասեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպատկեր Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները: Տէր եւ տիկին Յովհաննէս Աւետիսեան 15,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Ներսէս Ստրլարեան 20,000 լ.ո., Գրիգոր Դազեւեան 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Յովսէփ Փառնոսեան 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Գեորգ Արայանեան 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին օրդ. Բերրոնիա Տէր Սարգիսեան 30,000 լ.ո., Վաչէ Դազեւեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Տիգրան Գալուստեան 10,000 լ.ո., Մհեր Հաճընեան 30,000 լ.ո., Կարօ Գասպարեան 10,000 լ.ո.:

- Յովհաննէս Պաղտիկեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպատկեր Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները: Տէկիրմէնեան ընտանիք 10,000 լ.ո., Անդրանիկ Նաճարեան 5,000 լ.ո., Արամ Պաղտիկեան 15,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Ստեփան Դարբինեան 10,000 լ.ո., Կիլիկեան ընտանիք 10,000 լ.ո., Սօփ Էօշկերեան 10,000 լ.ո., տղաք. Թովմաս Յակոբեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Գրիգոր Սայլիսեան 50,000 լ.ո., Նուարդ Էօշկերեան եւ ընտանիք 10,000 լ.ո., Անդրանիկ Մարտիկեան 10,000 լ.ո.:
- Մանուկ Պորանեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպատկեր Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները: Մարի Համմուշ 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Ջարեհ Տէր Խաչատուրեան 20,000 լ.ո., տիկին Մարի Դեօճեան 10,000 լ.ո., Ռեմոն Ասատ 40 \$, Թոնի Աքքուր 10,000 լ.ո.:

Միջազգային Բաղադրական Կեսնք

ԹՈՒՐԲԻՈՅ ՇՈՒՐՁ

ԹՈՒՐԲԻՈՅ ԳԻՐԱԲԵԿ ՀԱՄԱՆՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՆԳՆԱԾ Է ԷՃԵՏԻԹԻ ՄԱՀԻՃԻՆ ԱՌՁԵՏ

22 Յունիսին Սպանիոյ մէջ պիտի գումար-ւի եւրոպական Միութեան գերաստիճանը: Մինչ այդ, Թուրքիա պարտաւոր է գլխաւոր երկու հարցերու հետադարձութիւն, մայրեցի լեզուով ուսանելու (խօսքը գլխաւորաբար քիւրտերու մասին է) եւ մահապատիժի ջնջում մի մասին իր կեցուածքները յստակացնել: Անցնող շաբաթներուն Թուրքիոյ ներքաղաքական կեանքին մէջ ամէնէն վիճահարոյց հարցերը կը մնային այս կետերը: Այս պայմաններուն բացառապէս ընդդիմացող գլխաւոր դէմքը փոխ վարչապետ Տեւրէք Պահչէլիին է: Յայտնելով հանդերձ, որ իր կուսակցութիւնը եւրոպական Միութեան անդամակցութեան կողմնակից է, Ազգայական Ծարժումի դեկավարը կտրականապէս կը մերժէ մահապատիժը ջնջելու պայմանը, այն պատճառաբանութեամբ, որ Թուրքիա «երկար տարիներ պայքարած է անջատողականութեան եւ ահաբեկչութեան դէմ, որուն վտանգը տակաւին չէ ջնջուած»: Ազգայական Ծարժում կուսակցութիւնը (որ խորհրդարանական երկրորդ մեծ կուսակցութիւնն է) կը պնդէ, որ եւրոպական Միութեան անդամ երկիրներ քաղցած են «հակաբրբայական» այդ շարժումին:

Մայրեցի լեզուով ուսուցման պարագային, «Ազգայական Ծարժում»ը համոզուած է, որ «մայրեցի լեզու» եզրը յստակ չէ եւ մտահոգութիւն կը յայտնէ, որ բրբերէնէ գատ, այլ լեզուով ուսուցումը պիտի առաջնորդէ «ինքնուրուի մը յառաջացումին, որուն պիտի յաջորդէ ազգի մը ստեղծումը, որ բնականաբար անկախութիւն պիտի պահանջէ»: Ի հարկէ «Ազգայական Ծարժում» կուսակցութեան խորհրդարանական խմբակցութեան փոխ նախագահ Մեհմետ Շանտըրի այս «մտահոգութեան» պատահական չէ: Ան մտահոգ է, որ միտուելու արտաքին 20 տարիներ քրքրական իշխանութիւններուն կողմէ իբրեւ «ահաբեկչական արարքներ, անջատողականներ» ներկայացուող քրտական շարժումը այս պարագային կրնայ տեսնուի իր ճիշդ տարածարումը՝ ազգային ազատագրական պայքար:

Կառավարութեան մաս կազմող «Ազգայական Ծարժում» կուսակցութեան այս կեցուածքները աւելի թափ տուին ընդդիմութեան կողմէ կառավարութեան փոփոխութեան եւ կանխահաս ընտրութեան պահանջներուն, որոնք կ'արժանանան վարչապետ Պիւլէնք Էնեւիլիի անողորմական վատարացման պատճառով: Ծանօթ է, որ հակառակ կատարուող յայտարարութիւններուն եւ հաստատումներուն, վարչապետ Էնեւիլի միտաւորապէս 1 ամիսէ չի կրնար մասնակցիլ կառավարութեան գործունէութեան:

Ընդդիմութիւնը, մանաւանդ «ձիշդ Ուլի», «Արդարութիւն եւ Բարօրութիւն» եւ «Երջանկութիւն» կուսակցութիւնները համոզուած են, որ վարչապետը այլեւս ի զօրու չէ երկիրը ղեկավարելու: Բոլոր կողմերուն համար յստակ է, որ «ժողովրդավար Ձախ», «Ազգայական Ծարժում» եւ «Մայր Հայրենիք» կուսակցութիւններուն կազմած համախորհակալ կառավարութիւնը դիւրաբար կ'է նեւեւիլիի հրաժարելու պարագային այս համախորհակալութիւնը փուլ պիտի գայ: Խորհրդարանին մէջ ոչ մէկ կուսակցութիւն առանձին կամ այլ կուսակցութեան հետ համախորհակալութեամբ ցոր կառավարութիւն կազմելու հարաւորութիւն ունի: Ամէնէն մեծ հաւանականութիւնը ցոր, արտակարգ ընտրութիւններն են, որոնք կողմնակից են ընդդիմացող կուսակցութիւնները: Էնեւիլիի հրաժարանին համամիտ ըլլալով հանդերձ, կանխահաս ընտրութիւններուն համաձայն չեն տնտեսական շրջանակները: Գործարարները (որոնք Թուրքիոյ քաղաքականութեան մէջ զգալի ազդեցութիւն ունին) տակաւին կ'ապրին Ապ-

րիլ 2001-ի տնտեսական ճգնաժամի դժուարութիւնները եւ մեծապէս մտահոգ են, որ ցոր ընտրութիւնները բացասական ազդեցութիւն պիտի ունենան այդ տագնապի լուծման քաղաքականութեան վրայ: Անոնց 72 առ հարիւրը կողմնակից է Էնեւիլիի հրաժարականին, բայց կը դժուարանայ զայն փոխարինողին անունը տայ: Ամէնէն հաւանական թեկնածուները, 16 առ հարիւր համեմատութեամբ, կը նկատուին փոխ վարչապետներ Տեւրէք Պահչէլիին եւ Մեսուտ Երլմազը:

Կատարուած հարցախոյզները ցոյց կուտան, որ յառաջիկայ ընտրութիւնները կրնան մեծ փոփոխութիւններ յառաջացնել խորհրդարանին մէջ. այսպէս՝ հարցախոյզերու լոյսին տակ, մինչ «ժողովրդավար Ձախ» կուսակցութիւնը կը պահէ իր առաջին դիրքը (19 առ հարիւր), անոր կը յաջորդեն «Մայր Հայրենիք» եւ «Հանրապետական Ժողովրդային» կուսակցութիւնները (12 առ հարիւր): Այժմ խորհրդարանական երկրորդ մեծ խմբակցութիւնը կազմող «Ազգայական Ծարժում»ը, ինչպէս նաեւ՝ իսլամամետ 2 կուսակցութիւնները եւ «ձիշդ Ուլի» կուսակցութիւնը, եթէ ճիշդ են հարցախոյզերուն արդիւնքները, խորհրդարան մուտք գործելու սահմանագիծը չեն կրնար հատել:

Արտաքին քաղաքականութեան մէջ ուշադրած են վերջին շրջանին բուրք բարձրաստիճան անճանաչորութիւններու միջին ասիական երկիրներ կատարած այցելութիւնները: Նախագահ Նեհմետ Սեգերի Մոնկոլիա եւ Ղազախստան, փոխվարչապետ Տեւրէք Պահչէլիի՝ Չինաստան, իսկ բանակի հրամանատար, սպայակոյտի պետ Հիւսէյին Բըվրըքողլուի՝ Ռուսաստան այցելութիւնները կը ընեն թրքական արտաքին քաղաքականութեան ղեպի արեւելք՝ Եւրասիա ուղղուելու միտումը:

Նախագահ Սեգեր, Ասիական Միութեան եւ Անվտանգութեան Հանդիպումին մասնակցելու գուցահան, հանդիպումներ ունեցաւ Միջին Ասիոյ այլ ղեկավարներու հետ: Ան նաեւ փորձեց միջխորհրդակցական ընել Հնդկաստանի եւ Փաքիստանի միջեւ: Այսպիսով, Թուրքիա կը փորձէ քայլ պահել միջազգային «մեծ» քաղաքականութեան հետ:

Փոխ վարչապետ Տեւրէք Պահչէլի (ազգայական «Ազգային Ծարժում» կուսակցութեան ղեկավար) Փեքինէն գատ այցելեց ուլիզուր բուրքերու Սինցանի ինքնավար շրջանը: Ան այս շրջանը այցելող առաջին թուրք բարձրաստիճան անճանաչորութիւնն է:

Սպայակոյտի պետ Բըվրըքողլուի Մոսկուայ այցելութիւնը կը յաջորդէր Հոնմի մէջ ՕԹԱՆ -Ռուսիա գործակցութեան համաձայնագիրին: Թուրքերու կարծիքով, նշելով գործակցութիւնը պիտի դիւրացնէ եւ քրազացընէ Ռուսիոյ հետ յարաբերութիւնները:

Եւրոպական Միութեան անդամակցութեան դիմաց յարուցուող արգելքներուն դիմաց, ծանօթ է, որ Թուրքիայ վերջին տարիներուն, անուղղակիօրէն սպանակցելով եւրոպային, յառաջ կը քաշէ այլընտրանքի գոյութեան պարագան: «Ռեֆահ» կուսակցութեան կարճատեւ իշխանութեան շրջանին յառաջ մղուեցաւ իսլամական երկիրներուն հետ յարաբերութիւնները սերտացնելու եւ եւրոպային այդ երկիրներով փոխարինելու ընտրանքը: Այս փորձը ցանկալի յաջողութիւն չգտաւ: Իսլամամետ իշխանութեան հետադուրմով այս ընտրանքը առայժմ մէկդի դրուած է: Սեպտեմբեր 11-ի դեպքերու լոյսին տակ եւս, երբ իսլամական երկիրներուն հանդէպ միջազգային վերապահութիւն մը ստեղծուած է, այս ընտրանքին մասին բարձրաձայն խօսողներուն թիւը զգալիօրէն նուազած է: Նոյնիսկ փակուած «Ռեֆահ» ժառանգորդ իսլամական կուսակցութիւնները կ'արտայայտուին ի նպատակ եւրոպական Միութեան անդամակցութեան:

Եւրասիոյ մէջ այս աշխուժութիւնը նաեւ կապ ունի շրջանին մէջ արձանագրուող գարգացումներուն, յատկապէս Մ. Նահանգներ - Ռուսիա մերձեցումին հետ, եւ Թուրքիան, որպէս Մ. Նահանգներու գլխաւոր դաշնակից, բնականաբար այս շրջագիծին հետո պիտի չմնայ: Թուրքիա արդէն զգալի (եւ մտահոգող) ներկայութիւն սկսած է դառնալ Վրաստանի, յատկապէս Հասարակածի սահմանամերձ շրջաններուն մէջ եւ Մ. Նահանգներու գլխաւորաբար «ահաբեկչութեան դէմ արշալ» պիտակին տակ, անխուսափելիօրէն ան պիտի աշխատի իր դիրքերը գործացնել հետզհետէ քայքայուող այս երկիրին մէջ:

ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹԵԱՆ ԴԵՄ ՊՈՒՇԻ ԹԱՅԹԵՆԻՔ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ Ի ՎԵՐՁՈՅ ՊԻՏԻ ԸՆԿՂՄԻ ԱԼԻՔՆԵՐՈՒՆ ՏԱԿ

Սկիզբը խաչակրութիւն էր, ապա վերածուեցաւ «Քաղաքակրթութեան համար պատերազմի», յետոյ՝ «Պատերազմ առանց վերջի», որմէ ետք՝ «Ահաբեկչութեան դէմ պատերազմ»: Իսկ հիմա, կրնաք հաւատալ կամ ոչ, նախագահ Պուշ մեզի կը խոստանայ «Տիրանեան պատերազմ» ահաբեկչութեան դէմ: Այս հարցը հետզհետէ աւելի տարօրինակ կը դառնայ: Ի՞նչ կրնայ պատահիլ սակէ ետք: Նկատի առնելով, Պուշի վերջին յայտարարութիւնները, որոնցմէ մէկուն մէջ ան կ'ըսէր, թէ՛ «մենք պիտենք, որ հազարաւոր մարդուած մարդկայաններ կը ծրարեն յարձակիլ մեր վրայ», ան անպայման որ աւելի մեծ քիշի մը ունի պահուած:

Յամենայնդէպս ան պէտք էր տեղեկ ըլլար Շիքաղի մէջ չկատարուած ուժահարումի դէպքէն, զոր մէկ ամիս գաղտնի պահեց ժողովուրդէն: Յայտնաբերուած, վստահաբար, նպատակի մը կը ծառայէր: Յառաջիկայ օրերուն մենք աւելի պիտի յսնք այդ տարօրինակ պատմութեան մասին եւ կ'ենթադրեմ, որ պատմութիւնը փոփոխութեան պիտի ենթարկուի յառաջիկայ օրերուն եւ շաբաթներուն: Սակայն ի՞նչ կրնայ ըլլալ աւելի վիթխարի, քան՝ նորաստեղծ «Հայրենիքի» ապահովութեան բաժանմունքը, իր 170 հազար ապագայի պաշտօնեաներով եւ իր 37,5 միլիարտ տոլարի պիւտճէով:

Անիկա պիտի չմիտայ Սի. Այ. Էյ. Ն. ու Էֆ. Պի. Այ. Շ. որոնք արդէն իսկ լուրջ հարցերու մէջ են «Սեպտեմբերի դէպքերը կանխելու իրենց ձախողութեան համար, այլ գաղտնի սպասարկութիւններուն միջեւ մղուող պայքար պիտի վերանցէ ետակոյմի պայքարի՝ Սի. Այ. Էյ. Ն. Էֆ. Պի. Այ. Շ. եւ «Հայրենիքի Ապահովութեան» տղոց միջեւ. կը կարծեմ, որ ասիկա պիտի ըլլայ իսկական տիտանեան պատերազմը:

Միացեալ Նահանգներու գաղտնի սպասարկութիւններուն տղաքը այն ձեւով պիտի չկարենան պարտութեան մատնել իրենց թշնամիները: Անոնցը անկարելի առաքելութիւն մըն է, որովհետեւ անոնք արտօնուած չէ ընել այն, ինչ որ որեւէ ոճիրի դէմ պայքարող կազմակերպութիւն մը կ'ընէ յաջողութիւն համար, որն է՝ փնտռել ոճիրին գործողութեան շարժառիթները: Անոնց արտօնուած չէ հարցնել «ինչըն՞», այլ «միայն»՝ «ո՞վ» եւ «ի՞նչպէս»:

Եթէ սակայն շարին դէմ պատերազմ մըն է, ընդդէմ «մարդոց, որոնք կ'ատեն ժողովրդավարութիւնը», ապա անոնց կողմէ որեւէ փորձ Միացեալ Նահանգներու առեւտրական պատճառներու յայտնաբերման՝ իրաքի մէջ տասնակէ հազարաւոր երեխաներու սպանութիւնը թերեւս, կամ արար-խարայէնեան արիւնալի բախումները կամ ամերիկացի հազարաւոր զինուորներուն գոյնութիւնը Մէնտալական Արարիլի մէջ, կրնայ շատ զգալուն հարցեր գրանցել ամերիկեան արտաքին քաղաքականութեան մէջ եւ իսկական կրնայ վտանգել յարաբերութիւնները, որոնք Միացեալ Նահանգները կը պահեն Իսրայէլի վարչապետ Արիէլ Շարոնին եւ շարք մը արաբ բռնապետներու հետ:

Օրինակ մը տամ բացատրելու համար, թէ ի՞նչ ընել կ'ուզեն: Ամերիկեան «ապահովական» նոր շինքներուն համաձայն, կարգ մը երկիրներէ եկող Տարիւր հազարաւոր արարներ են իսլամներ Միացեալ Նահանգներ մտած ատեն պէտք է լուսանկարուին, հարցաքննուին եւ իրենց մատահետեղը առնուին: Ըստ Միացեալ Նահանգներու ընդհանուր դատախազ ձոն Ալբերթիի, այդ օրինքը գործողութիւն է Իրանէն, Իրաքէն, Սուրիայէն եւ Առտանէն եկող ըլլող այցելուներուն համար, որոնց մեծ մասը արդէն վիզա պիտի չստանան: Որոշուած ցանկը զարմանք չի պատճառեր. Իրան եւ Իրաք մաս կը կազմեն Պուշի տղայական «չարիքի առանցք»ին: Սուրիան ցանկին վրայ է ներթադրաբար, որովհետեւ ան նեցուկ կը կանգնի Իսրայէլի դէմ Համասի պատերազմին:

Այդ մէջը քաղաքական ցանկ մըն է՝ ստեղծուած Պուշը՝ «բարին ընդդէմ չարին» քաղաքականութեան շուրջ: Սակայն ո՞չ մէկ իրանցի, իրաքցի կամ սուրիացի ամբաստանուած է 11 Սեպտեմբերի կապակցութեամբ: Անձնասպան եղող առեւանգողները հիմնականօրէն կու գային Մէնտալական Արարիլէն, միայն մէկը՝ Եգիպտոսէն եւ ուրիշ մը Լիբանանէն: Մարդոցիններուն կողմէ ձերբակալուածները, բոլորն ալ «Քալիստա»ի հետ կապ ունենալով ամբաստանուած, սկոտցիներն են:

Սակայն սկոտցիները, որոնք կը կազմեն 11 Սեպտեմբերի ոճրագործներուն մեծ մասը, ո՞չ մէկ հարց պիտի ունենան Միացեալ Նահանգներ մուտք գործելու ատեն, ըստ ապահովութեան այդ նոր օրէնքին: Այլ խօսքով, այն երկիրներու քաղաքացիները, որոնցմէ ամերիկացիները լաւ պատճառներ ունին վախճալու, գերծ պիտի մնան մատահետեղ, լուսանկարէ կամ հարցաքննութենէ, երբ «ձէլ. Էֆ. Քէյ. Օդակայան հասնին, որովհետեւ անշուշտ Մէնտալական Արարիլն լաւ «տղոցմէ» է, «Միացեալ Նահանգներու ընկերն է», եւ աշխարհի քարիւղի ամէնէն մեծ պահեստ ունեցող երկիրն է. Եգիպտոսն ալ չկայ ցանկին վրայ,

որովհետեւ նախագահ Հիւսէյն Մուպարաբ կը պաշտպանէ «խաղաղութեան գործընթաց»ը: Հետեւաբար Միացեալ Նահանգներու ապահովութեան նոր օրէնքները արդէն կը կարողանան Պուշի քաղաքական ցնորքներուն հիման վրայ՝ փոխանակ հիմնուելու միջազգային ոճիրի իրականութեան վրայ: Եթէ ասիկա պատերազմ մըն է «անմեղներուն եւ յանցաւորներուն միջեւ» (Պուշի վերջին արամիտ բառարաններէն մէկը), ապա, ըստ երեւոյթին, յանցագործները արտադրող երկիրը ոչ մէկ հարց պիտի ունենայ «Հայրենիքի Ապահովութեան» բաժանմունքի կամ Միացեալ Նահանգներու գաղաքականութեան նախարարութեան տղոց հետ:

Բայց ինչո՞ւ արարները պէտք է լուրջի առնեն Պուշը: Ան երդուեցաւ «ահաբեկչութեան դէմ անվերջ պատերազմ» մղել եւ Իսրայէլէն պահանջեց, որ դադարեցնէ:

Այս յորդանանի մէջ իր գործողութիւնները Ապրիլին, սակայն ան ոչ մէկ ձեւով միջամտեց, երբ Շարոն տակաւին մէկ ամիս շարունակեց իր գործողութիւնները: Հ Ապրիլին Պուշ Շարոնին պահանջեց «արագ բայքերուն» դիմել՝ պաղեստինեան քաղաքներու շրջափակումը մեղմացնելու համար, սակայն, երկու ամիս ետք, Շարոն «խաղաղութեան մարդը», ինչպէս Պուշ կը կոչէ զայն, աւելի սեղմեց շրջափակումը:

Եթէ Շարոն չի վախճալու Պուշին, ապա ինչո՞ւ Պուշ Լատին պէտք է մտահոգուի: Պաղեստինեան պետութիւն մը ստեղծելու ժամանակացոյց մը ճշգրտու Նախագահ Մուպարաբի դիմումով անտրամաբանական թուեցաւ Պուշին, հակառակ իր անիմաստ չափանիշներուն: Երկու օր ետք, Շարոնին հետ իր հանդիպումը ի մտի ունենալով, ան պատասխանեց, որ «մենք չենք կրնար յստակ ժամանակացոյց ճշգրտել հիմա, սակայն կրնանք հաստատել, որ պէտք է շուտ սկսիք այդ գործընթացին, որ պէտք է յարմար առիթը օգտագործած ըլլանք»:

Պուշին որդեգրած գիծը հետեւեալն է. այդ հարցը այնքան կարեւոր է, որ մենք պէտք է շուտով գործի անցնինք, սակայն անիկա այդ աստիճան կարեւոր չէ, որ հիմա ստիպուած ըլլանք որոշել ժամանակը: Անշուշտ Շարոն չ'ուզեր այդպիսի ժամանակացոյց մը: Ան չ'ուզեր պաղեստինեան պետութեան մը ստեղծումը: Հետեւաբար այն պահուել, որ Պուշ պէտք էր վճռակամութիւն ցուցաբերէր իր բարեկամներուն եւ թշնամիներուն, դարձեալ ձախողեցաւ: Շարոնի Սպիտակ Տուն այցելութեանէն ետք Պուշ ծարրեց պաղեստինցի ղեկավար հետ չխօսելու Շարոնի որդեգրած կեցուածքին եւ ջնջեց Միջին Արեւելքի վեհաժողովը, զոր պաղեստինցիներն ու ամբողջ աշխարհը կ'ուզեն, որ գումարուի այս ամառ: Սակայն Շարոն դէմ է անոր:

Մինչ այդ ահաբեկչութեան դէմ պայքարը մղողները այդ խենթ «պատերազմ»ը կ'օգտագործեն իրենց նպատակներուն համար: Եգիպտացիները, որոնք համար կ'ըստուի, թէ զգուշացուած են «Սի. Այ. Էյ. Ն.»-ը 11 Սեպտեմբերի յարձակումներուն նախօրեակին, այնպիսի նոր օրինագիծ մը վաւերացուցած են, որ պիտի սահմանափակէ ոչ կառավարական կազմակերպութիւններու գործունէութիւնը, որ, հետեւաբար, գրեթէ անկարելի պիտի դարձնէ մարդկային իրաւանց խումբերուն գործունէութիւնը Եգիպտոսի մէջ: Ուրեմն, ոստիկանութիւնը գործողութեան շարժարաններուն մասին տեղեկագիրներ չկան այ: Այճերիտ ոստիկանութիւնը, որ կը կարծուի, թէ մատ ունեցած է վերջին տասը տարուան զանգուածային սպանութիւններուն մէջ, վերջերս ծովային մարզումներու մասնակցած է ՕԹԱՆի հետ, Միջերկրականի վրայ: Տակաւին այս ձեւի շատ բաներ պիտի տեսնենք:

Անշուշտ պէտք էր, որ ամերիկացի մը բացատրէր տարբերութիւնը «բարի ահաբեկչներուն», զորս չենք ուժահոգներ (ինչպէս «ԻՐԱ», «ԷԹԱ» կամ հին Ափրիկեան

Ազգային Գնակիչը եւ այն ահաբեկչներուն միջեւ, զորս պէտք է ուժահոգներ, իրապէս ալ «Թայմ» երկաքարթեթերի Յունիսի առաջին թիւին մէջ Մայքըլ Էլիքթ գրեց, թէ՛ «բոլոր ահաբեկչները նոյնը չեն»: Ան աւելցուց, որ կան «քաղաքական ահաբեկչներ», որոնք ունին «որոշակի նպատակակէտ» եւ կան սոսկական ահաբեկչներ, որոնք «հաւատարմութեան կը ցուցաբերեն երկինքի մէջ զտնուող աւելի բարձր իշխանութիւններուն»: Այն ահաբեկչները, որոնք կը համաձայնին ամերիկացիներուն հետ, ուրեմն լաւ են, իսկ անոնք որոնք չեն համաձայնիր, յաւիտեան պատերազմ կը ստեղծեն:

Ուրեմն, այդ շրջումը բարոյականութեան լոյսին տակ, ո՞վ իսկապէս կը հաւատայ, որ «հայրենիքի ապահովութիւն»ը պիտի կարենայ ձերբակալել շարքի շարքին երկրորդ հարուած մը: Կ'ենթադրեմ, որ «ահաբեկչութեան դէմ քայքայ» պատերազմը՝ պիտի հետեւի իր «անընկղմելի» անուանակցին ճակատագիրին: Եւ բոլորս գիտենք, թէ ինչ պատահեցաւ անոր:

**«ԱՉԳԱԿ»Ի
ՀԵՌԱԶԱՅՆԻ ԹԻԻԵՐԸ**

-ԱՉԳԱԿ-ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն.- 258526, 260115 եւ 241274:

**ՏԱՐԵԿԱՐԶԻ ԼԱՆՈՒՅՆ ՆՈՒԲԸ
ԱՅՍ ԱՄԻՍ ՅԱՏՈՒԿ ԳԻՆ
ԲՈՒՆՈՐ ԱՏԱՌԿ ՍԿՈՂ ԱՆՈՒՆԵՐՈՒՆ.
ԿԵՍ ԺԱՍՆՈՑ VIDEO CLIPՆԵՐ ԱՆՁԻՆ
ԱՆՈՒՆՈՎ, ՄԱԿԱՆՈՒՆՈՎ ԵՒ
ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՆԿԱՐՆԵՐՈՎ**

Դիմել՝ ԱՐԱ ԸԵՔԵՃԱՆ ՀԱՍՏ.
Հեռ. 01 / 261696, 03 / 250518

Մ. ՄԵՐՏԻՆԱՆԵԱՆ

ՌԱՊԸՐԹ ՅԻՍԷ

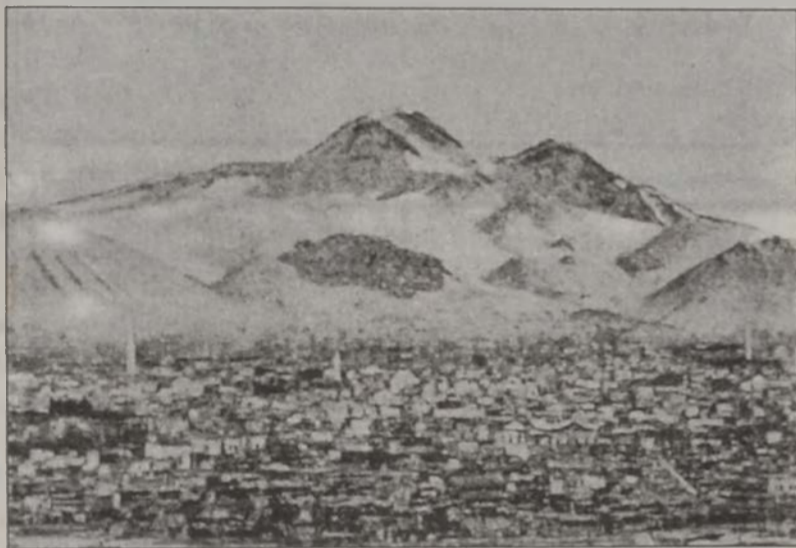
«Ինտիփենտընթ»

ՀԱՅ ՄԵԾ ԳԵՐԴԱՍՏԱՆՆԵՐ

Կեսարիոյ Ա. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ (1989)

Հայ հին, ազնուական, մեծ ու մեծանուն գերդաստաններն են Կիւլպէնկեանները, որոնք ազգային-հասարակական գործիչներ, սեղանաւորներ ու առեւտրականներ տուած են եւ հռչակաւոր դարձած են իրենց բարերարութեամբ: Աւանդութեան համաձայն, Ռշտունեաց նախարարներու տոհմէն սերած եւ Կեսարիոյ, Թալասի, Պոլսոյ, Իզմիրի,

Կեսարիա

Եգիպտոսի եւ հետագային գաղթաշարժիչ չորս ծագերուն ցրուած Կիւլպէնկեան գերդաստանը իր անջնջելի դրոշմը դրած է հայ ժողովուրդի պատմութեան վրայ:

ԱԶՆՈՒԱԿԱՆ ՀԻՆ ԳԵՐԴԱՍՏԱՆ ՄԸ

Կիւլպէնկեաններուն նախահայրը, աւանդութեան համաձայն, Թէոդորոս Ռշտունիի զաւակը՝ Վարդ Պատրիկ Ռշտունի իշխանն է: Զեռագիր «Յայտնաւորք»-ի մը մէջ յիշուած է, որ Թէոդորոս Ռշտունի իր զաւակը՝ Վարդը Բիւզանդիոնի կայսեր մօտ զրկած է. կայսրը զայն պատրիկի, այսինքն՝ իշխանի տիտղոսով պատուած է:

Հայաստանի վրայ սելճուկ-թրքական ցեղախումբերու առաջին ներխուժումներուն ժամանակ, 1021ին, Վասպուրականի Սենեքե-

ԿԻՒԼՊԵՆԿԵԱՆՆԵՐԸ՝ ՀԻՆ ԵՒ ԱԶՆՈՒԱԿԱՆ ԳԵՐԴԱՍՏԱՆ

րիմ թագաւոր իր հետեւորդներուն հետ գաղթեց դէպի Սեբաստիա եւ շրջակաները: Գաղթականներուն մէջ կը գտնուէին Վարդ Պատրիկի սերունդները, որոնք Կեսարիա հաստատուող հայ առաջին եօթը ընտանիքներէն մէկը եղան, իսկ ոմանք ալ քաղաքին մօտակայ թալաս աւանը հասնելով՝ հոն հաստատուող հայ առաջին ընտանիքը եղան:

Վարդ Պատրիկի սերունդները իրենց նախնիներու անունով Վարդ Պատրիկոս կոչուեցան: Բայց ժամանակ մը ետք թուրքեր բիւզանդացիներէն գրաւեցին այդ շրջանները. նոր տիրակալները հայերուն պարտադրեցին միայն թրքերէն խօսիլ եւ մոռնալ հայերէն լեզուն: Այս պատճառով Վարդ Պատրիկոսը իրենց ազգանունը թրքացուցին եւ Վարդ Պատրիկը ըրին Կիւլ Պէկ. թրքերէն կիւլ վարդ կը նշանակէ, իսկ պէկ համագոր է լատինական պատրիկ կամ իշխան բառին: Բայց հաւանաբար թուրքեր անոնց պէկ տիտղոսը շատ համարելով՝ սկսած են սպառնալ եւ, հետեւաբար, անոնք կա՛մ վախնալով եւ կա՛մ իրենց ցեղային ծագումին մասին անգիտակ ըլլալով՝ պէկ բառին մէջ հետագային ց տառը աւելցուցած են եւ ըրած՝ պէկ, որպէսզի պէկ տիտղոսը աննշմար մնար:

Այլ կարծիքի մը համաձայն, պէկ բառը պարսկական պէկէր բառէն սերած է, որ մարմինի վրայ բնական բիծ կամ պիտակ կը նշանակէ, եւ այդ պիտակն ալ իբրեւ թէ իրենց նախահայրերէն մէկուն վրայ վարդանման եղած է եւ ատոր համար ալ անոր տոհմը Կիւլպէնկեան կոչուած է, վարդապիտակ իմաստով. այս կարծիքը սակայն անհաւանական կը նկատուի:

ԿԵՍԱՐԻՈՅ ԵՒ ԹԱԼԱՍԻ ՄԵՋ

Կիւլպէնկեանները դարեր շարունակ ապրեցան Կեսարիոյ եւ Թալասի մէջ՝ իրրեւ մեծ, համբաւաւոր եւ շրջանին հայամէջէն բազմանդամ ու հեղինակաւոր գերդաստանը: Թալասի Վերի թաղին բարձունքը անոնք իրենց միջնաբերդին վերածեցին, ուր կեդրոնացան եւ իրենց սեփական Կիւլպէնկ թաղամասը կազմեցին: Վերի թաղը արդէն գոտու հայաբնակ էր, իսկ Կիւլպէնկ թաղամասը գերիշխող դիրք ունենալով՝ ինքնապաշտպանութեան լայն կարելիութիւններ կ'ընձեռէր: Կիւլպէնկեաններ Թալասի շրջակայքը կալուածներ ձեռք ձգեցին, զորս հետզհետէ ընդարձակեցին եւ այգիներ մշակելով ու անոնց բարիքները վայելելով հարուստ դարձան:

Կիւլպէնկեաններուն թաղամասը բարեկարգ էր. անոնց բնակարանները ընհանրապէս կամարակապ էին, սինազարդ եւ երկուբեք յարկանի. կային ընտանիքներ, որոնք քսանէն մինչեւ քառասուն սենեակներէ բաղկացած բնակարաններ ունէին, ուր կ'ապրէին բազմանդամ նահապետական ընտանիքներով: Թաղամասին շուրջ, բլուրներուն ու բար-

ձունքներուն վրայ ամէնուրեք դալարագոյ ալպիներ տարածուած էին:

ԱՌԵՏՐԱԿԱՆՆԵՐ ԵՒ ԱՄԻՐԱՆԵՐ

Կիւլպէնկեաններ ժԸ. դարուն վերջաւորութեան եւ ժԹ. դարուն սկիզբը սկսան առեւտուրով զբաղիլ, երբ Կեսարիոյ շուկան աշխուժացաւ: Քարաշէն, կամարակապ եւ Պոլսոյ մեծ շուկային հետ մրցող Կեսարիոյ շուկան, որ Պեգազիսթան (կտակեղէնի եւ կերպասի շուկայ իմաստով) կը կոչուէր, կեսարացի հայոց եւ մանաւանդ Կիւլպէնկեաններուն ու բանի մը այլ ընտանիքներու շնորհիւ վերաշինուեցաւ ու վերածուեցաւ առեւտրական կեդրոնի, ուր առեւտրականներ եւ արհեստաւորներ իրենց յատուկ բաժինները եւ խաները ունեցան:

Կեսարիա այսպէսով վերածուեցաւ առեւտրական եւ կտակագործութեան բանուկ կեդրոնի, ուրկէ Կիւլպէնկեաններ դէպի Սեբաստիա, Ատանա, Թոքատ, Եոզկատ, Ակն եւ Կարին կտակաւ եւ այլ ապրանքներու առեւտուրին զարկ տուին: Կիւլպէնկեաններ հռչակաւոր գործան մանաւանդ իբրեւ արտածումի վաճառականներ (օխա մալի): Երբ իրենց առեւտրական գործառնութիւնները այսպէսով ընդարձակուեցան, անոնք հետզհետէ Պոլսոյ եւ Իզմիրի շուկաները փոխադրուեցան:

Պոլիս, Իզմիր եւ այլ շրջաններ տարածուելով՝ Կիւլպէնկեաններ ամէնուրեք հեղինակաւոր դարձան իբրեւ մեծ վաճառականներու ու սեղանաւորներու ամիրայական ազնուական գերդաստան: Ամիրայական դասակարգի անոնց առաջին ներկայացուցիչն էր Կարապետ ամիրա Կիւլպէնկեան:

Յակոբ աղա Կիւլպէնկեան 1804-1805 տարիներուն յիշուած է Պոլսոյ մէջ. ան հաւանաբար սեղանաւոր մըն էր եւ մտերիմը՝ արքունական պաշտօնակատար Իպրահիմ քեհիպի, որուն միջոցով աշխատեցաւ Երուսաղէմի հայոց իրաւունքներու պաշտպանութեան համար:

ՊԵՏՐՈՍ ԵՊԻՍԿՈՍՈՍ ԿԻՒԼՊԵՆԿԵԱՆ

Կիւլպէնկեան գերդաստանին ականաւոր դէմքերէն դարձաւ Պետրոս եպիսկոպոս (աւագանի անունով՝ Յակոբ). ծնած՝ ժԸ. դարու վերջաւորութեան, ան Կեսարիոյ Սուրբ Կարապետի վանքին միաբան դարձաւ եւ երկար տարիներ աշխատեցաւ վանքին մէջ իբրեւ զբաղիւր: 1807ին ան ընդօրինակեց Մխիթար Սեբաստացիի «Ճարտասանութիւն»ը: Իր հոգեւոր հօր՝ Ստեփանոս արքեպիսկոպոսի հրամանով Պետրոս վարդապետ յօրինեց ոտանաւոր մը, որ պատասխան մըն էր իրրեւ աքսորական իրենց վանքը ապաստանած Կարապետ, Յակոբ եւ Պողոս Տիւզեան եղբայրներու ոտանաւորին:

Կեսարիոյ առաջնորդ Յակոբ եպիսկոպոս Աճէմեանի հետ անհամաձայնութեան մը պատճառով Պետրոս վարդապետ 1839ին ձգեց վանքը եւ Կեսարիայէն հեռանալով՝ մեկնեցաւ Պոլիս, ուր Յակոբ պատրիարք զայն պատրիարքական փոխանորդ նշանակեց:

Յակոբ պատրիարք երբ 1840ին հրաժարեցաւ եւ իր նախկին վիճակը՝ Ամասիա գնաց, Պետրոս վարդապետը Շապին Գարահատի եւ Թամարայի առաջնորդ նշանակեց:

Պետրոս վարդապետ իբրեւ թրքահայոց ներկայացուցիչ էջմիածին երթալով՝ 18 Մայիս 1843ին մասնակցեցաւ Ներսէս Աշտարակեցի կաթողիկոսին ընտրութեան: Այս առիթով ան մօտաւորապէս երեք տարի մնաց էջմիածին, մինչեւ ընտրեալ կաթողիկոսին Ս. Փեթերսպուրկ երթալը եւ էջմիածին դառնալը, եւ 9 Յունիս 1846ին ներկայ եղաւ կաթողիկոսական օժման: Այնուհետեւ ան նորօժ կաթողիկոսին եպիսկոպոս ձեռնադրուեցաւ եւ վերադարձաւ իր թիմը՝ Շապին Գարահատ: Հաւանաբար եպիսկոպոսանալէն ետք է, որ ան այցելեց ծննդավայրը՝ Թալաս, որուն Կիւլպէնկեաններու կառուցած վարժարանին գիրքեր եւ ձեռագիրներ նուիրեց: Պետրոս եպիսկոպոս իրեն հայրենակից Կարապետ Կարապետին հետ գոհ գնաց անարգ ոճիւրի մը:

Թալաս

ԿԻՒԼՊԵՆԿԵԱՆՆԵՐ ԵՊԻՊՏՈՍԻ ՄԵՋ

Թալասի Կիւլպէնկեաններու գերդաստանէն Յարութիւնին զաւակը՝ Արրահամ, Կեսարիայէն Պոլիս գաղթելով՝ հոն ուսում ստացաւ եւ ապա փոխադրուեցաւ Իզմիր, ուր ուսուցիչի պաշտօն ստանձնեց: անոր աշակերտներէն էր բնիկ կեսարացի Յովսէփ Պողոսեանի զաւակը՝ Պողոս Եուսուֆեան:

Պողոս Եուսուֆեան հետագային Եգիպտոս փոխադրուեցաւ եւ անոր կուսակալ Մոհամմէտ Ալի փաշային մօտիկ գործակիցը դարձաւ. արժանանալով պէնսիթեան տիտղոսին: Պողոս պէյ իր ուսուցիչն ու հայրենակիցը՝ Արրահամ Կիւլպէնկեանը ժԹ. դարու առաջին տարիներուն Եգիպտոս հրաւիրեց եւ ծանօթացուց զայն Մոհամմէտ Ալի փաշային:

Փոխարքայ Մոհամմէտ Ալիի աջակցութեան շնորհիւ Արրահամ Կիւլպէնկեան մեծ հարստութեան տիրացաւ, եղաւ սեղանաւոր եւ արժանացաւ Խաւաճա Արրահամ կոչումին: Փոխարքան անոր ընդարձակ հողեր, Ղարպիէ գիւղը եւ իշխանական պալատ մը նուիրեց. այսպէսով Խաւաճա Արրահամ Եգիպտոսի մէջ հողատէրերու շարքին անցաւ:

Խաւաճա Արրահամ մահացաւ 16 Մայիս 1836ին եւ թաղուեցաւ Աղեքսանդրիոյ եկեղեցւոյ կից գտնուող հին գերեզմանատան մէջ:

Անոր հեղինակութիւնն ու հարստութիւնը ժառանգեց եղբայրը՝ Խաւաճա Բարթողիմէոս Կեսարացի Կիւլպէնկեան: Ան մօտիկ բարեկամութիւնը պահեց Մոհամմէտ Ալի փաշային հետ, մինչեւ անոր մահը՝ 1848: Բարթողիմէոս Կիւլպէնկեան սերտ բարեկամութիւնը շարունակեց Մոհամմէտ Ալիի յաջորդներուն՝ փոխարքաներ Իպրահիմ (1848ին), Ապպաս Ա. (1848ին 1854), Սալիմի (1854էն 1863) եւ Իսմայիլի հետ:

Կեսարիա եւ Արգեսու լեռը

Բարթողիմէոս Կիւլպէնկեան շարունակեց շէնցնել Ղարպիէի ագարակը, 1851ին հոն կառուցել տուաւ Սուրբ Թադէոս Բարթողիմէոս մատուռը եւ անոր կից քրիստոնեաներու համար գերեզմանատուն մը հաստատեց:

Խաւաճա Բարթողիմէոսի զաւակն էր Արրահամ Բարթող. ծնած՝ 21 Սեպտեմբեր 1850ին, ան պետական հեղինակաւոր դէմք դարձաւ եւ արժանացաւ փաշայութեան տիտղոսին: Աղեքսանդրիոյ հայ գաղութին ղեկավար դէմքերէն Արրահամ փաշա Բարթող ազգային կալուածներու միլիթելիի պատասխանատու պաշտօնը ստանձնեց, իր առատաձեռնութեամբ օգտակար եղաւ բոլորին ու բարերարութիւններ կատարեց: Մահացաւ 2 Դեկտեմբեր 1911ին:

ԿԵՍԱՐԻԱ՝ ՓՈՔՐ ԱՍԻՈՅ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆ ԵՒ ԿԱՐԵՒՈՐ ԿԵԴՐՈՆՆԵՐԸՆ

Կեսարիա (ճերկայիս՝ Գայսերի) քաղաք մըն է Փոքր Ասիոյ կեդրոնական գօտիին մէջ. անիկա կը գտնուի Ալիս (Գըրըլ Ըրմաք) գետի Գարասու վտակի ձախ ափին, 3917 մէթր բարձրութեամբ Արգեսու լեռան հիւսիսային ստորոտին, ձիւնապատ եւ ջրոտաւ լեռնաշղթայի մը հովանիին տակ փոռած, 1100 մէթր բարձրութեամբ ընդարձակ եւ քարքարու դաշտի մը մէջ: Հողը բորակային է, չոր եւ աղի, իսկ Արգեսու կը փակէ քաղաքին օդը եւ զայն միշտ մշուշապատ կը պահէ. կլիման խոնավ է, ձմեռը՝ խստաշունչ, ամառը՝ շատ տաք: Եղեգնու ճահիճներով, լճակներով եւ ուռիներու ծառաստաններով շրջապատուած՝ Կեսարիա Գեղ ու յորուն փողոցներու վրայ խոնուած տուններով քաղաք մըն է: Հին քաղաքներուն մէջ բնակարանները ընդհանրապէս միայրկ եւ, փոքր բակերով եւ Գեղ պատուհաններով:

Նախադեղնեան շրջանին Կեսարիա ուր 60էն 70 հազար (տասնմէկ - տասներկու հազար տուն) բնակչութիւն, որուն կեսն է Կեսարիայի բնակիչներն էին. հայերը մօտաւորապէս քսան հազար հոգի կը հաշուէին. կային նաեւ յոյներ, հրեաներ եւ այլք:

Կեսարիա հին ժամանակներէն ի վեր հայկական հոծ բնակչութիւն ունեցած է: Քրիստոնէութեան հնագոյն կեդրոններէն՝ Դ. դարուն սկիզբը հայոց առաջին կաթողիկոսները հոն ձեռնադրուեցին կը ստանալին: ԺԱ. դարուն հոն այնքան հաստատուեցին կեդրոնացած է, որ առանձին թեմ

ստեղծուած է:

Կեսարիոյ մէջ կը գործէին հայոց Ս. Աստուածածին, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եւ Ս. Սարգիս եկեղեցիները, իսկ քաղաքէն քիչ մը հեռու կը գտնուէր Ս. Կարապետի վանքը: Անոնցմէ Գեղկայի կանգուն է, վերանորոգուած ու կը գործէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցին: Բողոքական հայերը ունէին Երկու եկեղեցի, մէկ եկեղեցի ալ՝ կաթողիկէ հայերը:

Կեսարիոյ հայերը ունէին քանի մը դպրոցներ. Հայկեան (Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ կից), Յակոբեան (Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ կից), Կիւլպէնկեան (Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ կից), Արամեան (Պաղչէ քաղից մէջ), եւ ժառանգաւորաց ու որբանոց՝ Ս. Կարապետի վանքին կից: Կային նաեւ սեփական, կաթողիկէ եւ աւետարանական վարժարաններ:

Հայերը վարժարան արհեստուորներ էին կազմեցնում, գորգագործ, կտակագործ, ոսկերիչ եւ ապիտագործ. կային երեւելի առեւտրականներ: Նշանաւոր էր 1856 - 1857ին կառուցուած Գասըրեան եղբայրներուն հիւանդանոցէնի գործարանը, ուր երբեք հարկուրէ աւելի տալ կանցներ տեղադրուած էին. այդ գործարանին մէջ մօտաւորապէս երեք հազար վարպետ եւ գործաւոր կ'աշխատէին:

Մեծ եղեւունքէ ետք Կեսարիա մնացած էին մօտաւորապէս երկու հազար հայեր, որոնք հետագային մեծ մասամբ Պոլիս կամ այլ երկիրներ գաղթեցին:

ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ՀԱՍՏ.

MICROWAVE DIGITAL 100\$

ԺԱՍՆԱԿԻ
ԵՒ ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ
+ ՇՈԳԻՈՎ ԱՐԴՈՒԿ ՆՈՒԲԵՐ

**Պուրճ Համուտ - Զաղաքապետարանի հրապարակ
ԸՆՈՒՉԱՅՆ՝ 01-241000**
2րդ մուտքը, Սահըղ Պլանքոյն: Կառատունը ապահովում:
**Ք. մասնաճյուղ.- Home Market մեջ, Մրայլայի
վերջաւորութեան, Պիքայայի ձամբուն վրայ:**

«ԱՉԳԱԿ»Ի ՄԵՋ ԾԱՆՈՒՅՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազգակ»-ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, Մինչեւ երեկոյան 18:00:
ՄԱՀԱՋԳԻՆԵՐԸ բացատրութիւն են: Մահազդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան առեւ որ զայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Յակոբ Լազգաշեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները:
Տէր եւ տիկին Լեւոն Պիլեմեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Յովսէփ Մելքոնեան 5,000 լ.ո., Աբտէտէյեան ընտանիք 50,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Յովսէփ Պիլեմեան 15,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Վրդէ Աւետիսեան 20 \$, տիկին Ալիս Աւետիսեան 20,000 լ.ո.:

ԿՈՒՉՈՒԻ

●Վարպետ ոսկերիչ գործաւոր մը: Հեռ. 03-882947:

ԾԱՆՈՒ ՅԱՐԿԱՐԱՑԻՆ

●Արեգազ Միքայէլեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները:
Գրիգոր Գապաքեան 20,000 լ.ո., Կարո Պեռնեքեան 25,000 լ.ո.:

ԵՄԻՊԻԱ ԱՐՔԻՆԵԱՆԻ

●Եմիլիա Արքինեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները:
Տէր եւ տիկին Զանգիլ

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէլլոսի սակարանի մէջ օտար դրամահիշներու փակման սակագները հետեւեալներն են:

Սուրիական թղթակի	31,50 - 33,50 լ.ո.
Իրաքեան տինար	50,00 - 51,00 լ.ո.
Պահրէյնեան տինար	3996,00 - 4000,00 լ.ո.
Քուէյթեան տինար	4953,42 - 4957,42 լ.ո.
Յարդանանեան տինար	2124,42 - 2128,24 լ.ո.
Ա.Մ. Լեմբուրեանց տիրիամ	408,43 - 412,42 լ.ո.
Սէլուտական ռիալ	399,90 - 403,99 լ.ո.
Օմանեան ռիալ	3900,00 - 3930,00 լ.ո.
Քարաքեան ռիալ	412,15 - 416,15 լ.ո.
Եգիպտական կիւնէ	323,72 - 327,72 լ.ո.
Անգլիական սթրլինգ	2219,70 - 2223,11 լ.ո.
Չեխիական ֆրանք	963,35 - 967,52 լ.ո.
Թրքական լիրա	3,62 - 3,64 լ.ո.
Կիպրական փաունտ	2451,85 - 2453,17 լ.ո.
Ճափոնական հապար եէն	12,07 - 12,11 լ.ո.
Ափրիկեան հապար ֆրանք	2450 - 2451 լ.ո.
Ամերիկեան տոլար	1501,00 - 1514,00 լ.ո.
Քանադական տոլար	974,40 - 978,85 լ.ո.
Աւստրալիական տոլար	841,85 - 845,70 լ.ո.
Եւրո	1422,95 - 1426,16 լ.ո.

ՌՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	115,000 - 125,000 լ.ո.
Իրանեան մէկ ոսկի	107,000 - 117,000 լ.ո.
Օսմանեան մէկ ոսկի	94,500 - 104,500 լ.ո.
Մէքսիկական փէտու	562,000 - 582,000 լ.ո.
Մէկ թիլդրամ	15,000,000 - 15,500,000 լ.ո.
Մէկ օսու ոսկի	317,68 - 321,72 \$
Մէկ օսու արծաթ	4,82 - 4,86 \$

Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը:

Եւրո	0.9464
Քանադական տոլար	1.5363
Չեխիական ֆրանք	1.561
Ճափոնական եէն	125.52
Մէկ սթրլինգ	1.4707

ՍՈՒԼԻՏԵՐԻ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐ

Գիւնի Ա. ճշդում Գիւնի Բ. ճշդում

Ա. կարգի	4 2/8	4 2/8
Բ. կարգի բաժնետիր	4 4/8	

National

THE PEAK OF JAPANESE TECHNOLOGY

Solar Refreshing Filter This long-lasting solar refreshing charcoal filter absorbs tobacco smoke and other contaminants that can cause room odors.

Catechin Filter Catechin plant is well known for its medicinal effects against: Cancer, virus, allergy, cholera, flu, and dust particles.

For more info, call: Tutunjian Corp. S.A. (04) 712129/130 - 711967, (03) 243203 Fax: (04) 712177 E-mail: TTC@cyberia.net.lb

Khabbaz-Orient Plus

Travel & Tourism

Varna

Starting from 350\$
Including R/T ticket, 8 days bungalow, transfers, guides. Visa & taxes not included

Cyprus 3 days 185 \$
Boat trip to Cyprus & Greece 380 \$

01.900598, 901598 - 03.258336, 256254
www.orientplus.com

STUDIO Lantern

●Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video
Գկարահանումներ
Հեռ. 01-266866
Ել 03-695399

☆ Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

☆ **ԽՈՅ** (21 Մարտին 20 Ապրիլ)
Չեր շրջանակին հետ պիտի ունենանք անհանդ վեճ կամ բիրիմացութիւն: Հսկեցէք ձեր խօսքերուն եւ հարցին մօտեցէք համբերատար ոգով:

☆ **ՅՈՒՆ** (21 Ապրիլին 21 Մայիս)
Ձեր գաւակներուն հանդէպ եղբւր ուղարկելու եւ խնամատար, որովհետեւ անոնք ձեզի կը վստահին: Օրը կը պահանջէ ուղարկել կեղծումներ մը գործին:

☆ **ԵՐԿՐԱՆՈՒՐԵԱԿ** (22 Մայիսին 21 Յունիս)
Իրիկունը հանգիստ պահ մը ապահովեցէք զուր ձեզի համար. ներկայ եղբւր շարժանկարի կամ բաւարարական ներկայացումի մը: Ուրախ պիտի ըլլաք:

☆ **ԽԵՅՅԳԵՏԻՆ** (22 Յունիսին 23 Յուլիս)
Ձեր տան ներքին յարգարանը փոխելու տրամադիր էք, սակայն պէտք եղած պիտե՛ն չունիք տակալին: Ուրեմն պէտք է քիչ մը եւս համբերէք:

☆ **ԱՌԻԻԾ** (24 Յուլիսին 23 Օգոստոս)
Օրը պէտք է յատկացնէք ձեր գործերը կարգի դնելու եւ ձեր ծրագիրը վերանայելու եւ նախապատրաստելու: Իսկ եթէ ուսանող էք, լաւ սերտորոշուի մը պէտք է ընէք ընկերեան լաւ արդիւնք արձանագրելու համար:

☆ **ԿՈՅ** (24 Օգոստոսին 23 Սեպտեմբեր)
Պիտի ստիպուի մերժել բարեկամի մը փոխ դրամ տալ, որովհետեւ չունիք այլ կարողութիւն: Թեւեւ պիտի ուզէիք օգնել անոր, եթէ դրամ ունենայիք:

☆ **ԿՇԻՌՔ** (24 Սեպտեմբերին 23 Հոկտեմբեր)
Ուզեցէք եւ պիտի տրուի ձեզի: Մի կարծէք, որ հարցերը կը կարգադրուին ինքնաբերաբար, կամ նազը կ'ենքի ինքնիրեն: Պէտք է ձեր կողմէ շարժում մը ընէք յաջողցնելու համար:

☆ **ԿԱՐԻՃ** (24 Հոկտեմբերին 23 Նոյեմբեր)
Բարեկամ մը ձեր խորհուրդին պիտի դիմէ փափուկ հարցի մը շուրջ: Ժամանակ տրամադրեցէք այլ մասին մտածելու, որովհետեւ հապտեպ կարգադրութիւն մը եթէ ընէք, կրնաք սխալիլ: Լաւ մտածեցէք:

☆ **ԱՆՆՆԱՌՈՐ** (24 Նոյեմբերին 21 Դեկտեմբեր)
Ամէն մարդ ձեր ներկայութիւնը կը վնասէ, անքի ինչու ալ իրիկուն պիտի հրաւիրուիք երեկոյի մը, ուր պիտի անցընէք գուարք պահեր:

☆ **ԱՅԾԵՂՉԻՐ** (22 Դեկտեմբերին 20 Յունուար)
Օրը պիտի սկսի դժուար ու քիչ մը ծանր մրցույթի մէջ. ձեր տրամադրութիւնը օրուան ընթացքին եւս պիտի ըլլայ վատ: Մի յուսահատիք:

☆ **ՄՈՎԱՆՈՅՇ** (21 Յունուարին 19 Փետրուար)
Որոշում մը պիտի տրուի ի նկատման ձեզի: Վստահեցուցէք այլ մասին ձեզի մօտիկ անձերը, որոնք մտահոգ էին ձեր կացութեան, բայց չէին համարձակել բան մը ըսել այլ մասին:

☆ **ՉՈՒԿ** (20 Փետրուարին 20 Մարտ)
Պարտք մը, գործողացած էք երկար առեւնէ ի վեր, այսօր պիտի յիշեցնեն ձեզի: Ասիկա անհանդ տրամադրութիւն մը պիտի ստեղծէ ձեր մէջ:

ՕՐԱՏԵՏՐ

Panasonic

ԸՆՈՒՍԵՍԻԼ

Թ.Ե. Է.Լ.
10:00 - Սապահո
12:30 - Միւլիք
13:00 - Մարտի հանա
14:00 - Եւրոնիւզ
14:30 - Լուրեր
15:00 - Մրջուար
17:30 - Ֆիլմաշար
18:30 - Կենդ. գծանկար
19:30 - Մրաք. լուրեր
20:00 - Մոտեկիւս
21:30 - Տեղական
22:30 - Տեղական
23:00 - Ամերիկեան
ԷՄ. Թ.Վ.
6:30 - Լուրեր
7:30 - Թեյէ
09:30 - Բիբիս
10:30 - Քի է քի
11:00 - Ուս. թրնսս
11:30 - Քըլ մէյլէլ
12:00 - Էւ. Թ.Վ.
12:30 - Էւ. Է. Ը.
13:00 - Մարիմար
14:00 - Փորնայ Յրանս 2
14:45 - Մի. Էւ. Էւ. ի լուրեր
15:15 - Ողանի աղանի
16:30 - Փորնայ
17:00 - Միւլի պիւսիս
17:30 - Թ.Վ. Փ.Վ.
18:45 - Էւսմարտ
20:00 - Արաբերէյ լուրեր
20:30 - Պէք սելըր «Տը Օտենի»
22:30 - Ամերիկեան
ՄՈՒՍՈՒՔՊՎԸ
7:00 - Լուրեր
8:30 - Այսմ
13:00 - Տեղական
13:05 - Ամերիկեան
14:00 - Անգլերէն լուրեր
14:20 - Ֆրանսերէն լուրեր
14:40 - Հայերէն լուրեր
15:05 - Լուրեր
15:30 - Արաբերէյ Ֆիլմաշար
16:30 - Թեյէթապիլ
17:00 - Ըզդար ըրպար
17:30 - Արաբական Ֆիլմաշար
18:30 - Այ Ֆաի
19:30 - Մոնտիայի յատուկ
20:00 - Արաբերէյ յատուկ
20:30 - Թուսուս
20:35 - Եւս պատու եւսիթ
21:30 - Արաբական
22:30 - Քրայմ սիւս
ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.
13:00 - Վաւերագրական
14:30 - Թաւաթիք
15:00 - Լուրեր
16:00 - Պիւսմարտ
17:30 - Միւլեմ/35 mm
18:00 - Նո թոմէս
18:15 - Տեղական յայտագիր
19:00 - Լուրեր
20:00 - Քուրուպ
20:30 - Մոնթապար մուֆիտ
22:00 - Մասաիլեա
23:00 - Մոնտիայի յատուկ
ԷԼ. ՊԻ. ՍԻ.
7:00 - Մի. Էւ.
Էւ. ի լուրեր
7:30 - Ինսայտ
08:30 - Մա իւար իւս
09:00 - Թայպիս էլ ըրոպ
10:00 - Տարագիր
10:30 - Նախարարմ սայիտ
13:00 - Էսմերայտ
15:00 - Լուրեր
15:15 - Ընթա ուս անս
16:15 - Չուսայ
17:00 - Կենդ. գծանկար
17:30 - Տիւսմոս
18:00 - Մոնտիայի յատուկ
19:00 - Հայաթի ապագայ
20:00 - Արաբերէյ լուրեր
20:30 - Արաբական
00:00 - Ամերիկեան
ՆՈՒՒ Թ.Վ.
7:30 - Լուրեր
8:30 - Եոկ
09:00 - Սապահի լուրեր
12:30 - Նորածնութիւն
13:00 - Տեղական Ֆիլմաշար
14:00 - Լուրեր
15:00 - Վաւերագրական
16:00 - Տեղական յայտագիր
17:30 - Չում իւս
19:00 - Մարիամ Նուր
19:30 - Լուրեր
20:30 - Սէնթ Թրոփէյ
21:30 - Եգիպտական
22:30 - Էզրիպատի
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՐԱՐՅԻՆ ՀԵՌՈՒՍԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ
06:00 - Առաջին ծրագիր
07:00 - Հայլուր
07:20 - Առաջին ծրագիր

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻԻ 5173

Պատրաստեց՝ Տ.Ս. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ՀՈՐԻՉՈՆԱԿԱՆ	ՈՒՂԱՐԱՅԵԱՏ
1. Խմոր շաղելու տաշտ - Տեղական մակ-բայ:	1. Քայլ, ճիտակ-իզական օտար անուն:
2. Արական օտար անուն - Երջան, միջոց:	2. Պատշաճ - Տեղ:
3. Նշխարքը ծակծակ-լու փայտէ գործիք - Կորի:	3. Լեհաստանի նաւահանգիստներէն - Մառա-յուլիս:
4. Օրինակել:	4. Վշտագին, կսկծա-գին - Արական օտար անուն:
5. Ապերասան - Սերմ-նափակ:	5. Այրուբենէն - Ինք - Մանկուլ:
6. Չայնակից գիրք - Իզական օտար անուն:	6. Անհատական, սե-փական:
7. Հասկնալի, ըմբռնե-լի:	7. Գէշ - Կանքի շրջ-նակ:
8. Ոչ ամբողջական - Կատուազգի գազան:	8. Իզական օտար անուն - Թուշ:
9. Ամօթ - Նիստ, հա-մագումար:	9. Արիւնոտ շարաւ - Ապառնի:
10. Դիւրագգազ, յու-րական - Տիւ եւ գիշեր:	10. Յարաբերական դե-րանուն - Հայաստանի քաղաքներէն - Դեհ:
11. Պղտոր գետի թանձր մրուր - Տիւ:	11. Խաբէ՛ - Այրուբե-նէն - Տաղանդ:

ԹԻԻ 5172

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

(*) Վերոյիշեալ յայտագիր-ները ենթակալ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

ՃԱՓՈՆ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ ԴՈՒՐՆ ՄԱՅԻՆ ՄՈՆՏԻԱԼԵՆ

2002ի Մոնտիալից երկրորդ «կոլտըն կոլ»ը
Գշանակած Աճ Ժուճկ Հուճ

Մոնտիալի Բ. հանգրուանի երեկ-
ուն Երկու մրցումնե-
րեն ետք, վերջնակա-
նապես յստակացան
քառորդ ասարտական
հանգրուանին հաս-
նող ութ խումբերը:
Անոնք են. Անգլիա,
Պրագի, Գերմանիա,
Միացեալ Նահանգ-
ներ, Սպանիա, Հարա-
ւային Բորեա, Սենե-
կալ եւ Թուրքիա:

Յատկանշական է,
որ Մոնտիալի պատ-
մութեան մէջ առաջին
անգամ ըլլալով բոլոր
ցամաքամասերէն
խումբեր ներկայ պի-
տի ըլլան քառորդ
ասարտականին: Նա-
խապես անհկա մե-
նաշնորհն էր երոպա-
կան եւ հարաւամերիկ-
եան կազմերու:

Կակնկալուի, որ
Մոնտիալի մնացեալ
մրցումները պիտի ըլ-
լան շատ աւելի հե-
տաքրքրական եւ ու-
շագրաւ, որովհետեւ
նախապես աշխարհի
ախոյեան հանդիսա-
ած եօթ խումբերէն
միայն երեքը՝ Պրագի,
Գերմանիա
եւ Անգլիա
տակաւին
դուրս չեն
մնացած
մրցաշար-
քէն:

Պէտք է
ընդունիլ
այն իրողու-
թիւնը, որ
երեք առիթ-
այտըրնե-
րուն՝ Հարա-
ւային Բո-
րեայի, Սենե-
կալի եւ Միաց-
եալ Նա-
հանգներու
արձանա-
գրած արդիւնքները
շատ լաւ են:

Հարաւային Բորեա,
որ յաջողեցաւ պար-
տութեան մատնել եւ-
րոպական
Երկու վարկեան
առաջ սակայն, Սէոլ
Քի Հիէոն կոլ մը նշա-
նակելով ձիանուիճի
Պիֆոնի բերդէն

Երկրորդ հանդի-
սացան Միացեալ Նա-
հանգներ, որոնք մեծ
իրագործում ըրկատա-
ներս, պարտադրեց
երկարաձգում:
Երկարաձգման ըն-
թացքին երոպական
խումբը եղաւ ան-
բախտ, որովհետեւ
նախ Ֆրանսէսք Թո-
թի 103րդ վարկեանին
դաշտէն վտարուեցաւ,
իր երկրորդ դեղին

րեցին, երբ պարտու-
թեան մատնեցին Փոր-
թուգալի եւ Մեքսիքա-
յի նման «հսկայ»
խումբեր:
Թափոնի մէջ (Հա-
րաւային Բորեա) տե-
ղի ունեցած մրցումին,
որուն ներկայ էր շուրջ
39 հազար համակիր,
իտալացի յառաջա-
պահ Բրիսթիան Վիե-
րի 18րդ վարկեանին
բացաւ հաշիւը:
Մրցումին ասարտէն

քարտը ստանալէ ետք,
ապա Տամիան Թո-
մասի կողմէ նշա-
նակուած կոլը չեղեալ
համարուեցաւ, օֆսայ-
տի պատճառաբանու-
թեամբ: Նշենք, թէ այս
Մոնտիալին ընթաց-
քին չորրորդ անգամ
ըլլալով է, որ Իտալիոյ
նշանակած կոլը չեղ-
եալ կը համարուի,
որոնցմէ երեքը՝
անարդար տեղը, կը
հաստատէ միջապա-
յին մամուլը:
Հարաւային Բո-
րեայի յաղթանակը
կերտողը եղաւ Անի
Ժուճկ Հուճ, որ
116րդ վարկեանին
նշանակեց Մոնտիա-

մէջ (ձափոն) տեղի ու-
նեցած մրցումին. ներ-
կայ էր շուրջ 46 հազար
համակիր: Մրցումին
միակ կոլը նշանակ-
եցաւ 12րդ վարկեա-
նին, երբ քոնտրի մը

Յարմիր քարտ ստացող մար-
պիկներն են. Բլաուտիո Քանի-
ճիա (Արժանի), Փաթրիք Սուֆօ
(Քամերուն), Սիաօ Ժիայի (Չի-
նաստան), Պորիա Չիվըրի
(Խրուսթիա), Թիէրի Հանրի
(Ֆրանսա), Քարսթրոն Ռամելով
(Գերմանիա), Ֆրանսէսք Թոթի
(Իտալիա), Ռաֆայել Մարքի
(Մեքսիքա), Քարլոս Փարեոսե,
Ռոպերթ Աքունա (Փարակուէյ),
Ժոաօ Փիլիպ, Պեթո Սելեթո (Փոր-
թուգալ), Սալիֆ Տիաօ (Սենեկալ),
Նաթթա Սեհ (Սլովենիա), Ալ-
փայ Օզալան եւ Հաքան Ունսալ
(Թուրքիա):
Յարդ 18 փենայթիներէն 13ը
հասած են իրենց նպատակին:
Ա. եւ Բ. հանգրուանի մրցում-
ներուն, երկու մրցում վերջ գտաւ
0-0 արդիւնքով: Յարդ երեք մար-
պիկներ իրենց բերդէն ներս
սխալմամբ կոլ նշանակած են:

վրայ՝ Ումիթ Գուդակը
հասցուց Սէյլօ Նարա-
կապին մարպիկնե-
րէն Հուճի Սուճ -
Հոնկ (33 տարեկան)
այս մրցումին 100րդ

անգամ ըլլալով կրեց
իր ազգային խումբին
շապիկը:
Իտալիոյ մարպիչ
Ճիովանի Թրափաթո-
նի պայրացած հեռա-
ցաւ դաշտէն, քննա-
դատելով իրաւարար-
ներն ու ՖԻՖԱին պա-
տասխանատունները,
ըսելով, որ անոնք
«Տէյր փլէյ» կը քարո-
պեն, մինչ դաշտին
վրայ անոր հակառա-
կը կ'ընեն ամբողջու-
թեամբ:
Ան յայտնեց, թէ
մրցումին արդիւնքը
կրնար տարբեր ըլլալ
եւ օրուան էքստատոր-
ցի իրաւարարին՝ Պայ-
րըն Մորենոյի սուլիչը
արդար կրնար ըլլալ,
եթէ ձափոն դուրս
մնացած չըլլար մրցա-
շարքէն, որովհետեւ
ձափոնի դուրս մնալը
պատճառ դարձաւ, որ
Իտալիա ինք ըլլալ
տուճողը:
Հիւրընկալ երկրորդ
երկիրը՝ ձափոն եղաւ
անբախտ, որովհետեւ
1-0 արդիւնքով պար-
տութիւն մը կրելէ ետք
Թուրքիայէն, չկրցաւ
հասնիլ քառորդ ասար-
տական հանգրուան,
յուսախաբ ընելով իր
բազմահազար համա-
կիրները, որոնք
մրցումին ետք արցուն-
քոտ աչքերով հեռա-
ցան դաշտէն: Միաքիի

մէջ (ձափոն) տեղի ու-
նեցած մրցումին. ներ-
կայ էր շուրջ 46 հազար
համակիր: Մրցումին
միակ կոլը նշանակ-
եցաւ 12րդ վարկեա-
նին, երբ քոնտրի մը

Ա. ԵՒ Բ. ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԻ ՄՐՅՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ա. եւ Բ. հանգրուանի մրցում-
ներուն տեղի ունեցան 56 ճակա-
տումներ, որոնց ընթացքին նշա-
նակուեցաւ 147 կոլ: Այդ մրցում-
ներէն 41ը վերջ գտաւ յաղթա-
նակով, իսկ 13ը՝ հաւասարու-
թեամբ: Ա. կիսախաղին նշանակ-
եցաւ 62 կոլ, իսկ Բ. կիսախա-
ղին՝ 83 կոլ: Երկու կոլ նշանակ-
եցաւ երկարաձգման ընթաց-
քին. միայն մէկ մրցում (Սպա-
նիա - Ալիը) վերջ գտած է փե-
նայթիներով:
Յարդ մրցաշարքին ամէնէն
արագ կոլը նշանակած է Էմա-
նուէլ Օլիաստեպէ (Լեհաստան),
Միացեալ Նահանգներու դէմ
տեղի ունեցած մրցումին (3րդ
վարկեանին):
Առաւելագոյն կոլերը նշանակ-
ած է Պրագի (13 կոլ): Ֆրանսա,
Չինաստան եւ Սէուտական
Արաբիա այն երեք խումբերն են,
որոնք Մոնտիալին ընթացքին
չյաջողեցան ոչ մէկ կոլ նշանակ-
ել: Նուազագոյն կոլերը ստա-
ցած են՝ Անգլիա եւ Գերմանիա
(մէկական կոլ): Յարդ բարձրա-
գոյն արդիւնքը արձանագրած է
Գերմանիա, 8-0 արդիւնքով
պարտութեան մատնելով Սէու-
տական Արաբիան:
Մրցաշարքին կոլաքորդները
ցարդ կը հանդիսանան Ռոնալ-
տօ (Պրագի) եւ Միրուլալ Բլոյ
(Գերմանիա), որոնք նշանակած
են Տական կոլ:
Ամէնէն աւելի ֆաուլները տե-
ղի ունեցան ձափոն - Ռուսիա

Մոնտիալի Բ. հանգրուանի երեկ-
ուն Երկու մրցումնե-
րէն ետք, վերջնակա-
նապես յստակացան
քառորդ ասարտական
հանգրուանին հաս-
նող ութ խումբերը:
Անոնք են. Անգլիա,
Պրագի, Գերմանիա,
Միացեալ Նահանգ-
ներ, Սպանիա, Հարա-
ւային Բորեա, Սենե-
կալ եւ Թուրքիա:
Յատկանշական է,
որ Մոնտիալի պատ-
մութեան մէջ առաջին
անգամ ըլլալով բոլոր
ցամաքամասերէն
խումբեր ներկայ պի-
տի ըլլան քառորդ
ասարտականին: Նա-
խապես անհկա մե-
նաշնորհն էր երոպա-
կան եւ հարաւամերիկ-
եան կազմերու:
Կակնկալուի, որ
Մոնտիալի մնացեալ
մրցումները պիտի ըլ-
լան շատ աւելի հե-
տաքրքրական եւ ու-
շագրաւ, որովհետեւ
նախապես աշխարհի
ախոյեան հանդիսա-
ած եօթ խումբերէն
միայն երեքը՝ Պրագի,
Գերմանիա
եւ Անգլիա
տակաւին
դուրս չեն
մնացած
մրցաշար-
քէն:

Մոնտիալի Բ. հանգրուանի երեկ-
ուն Երկու մրցումնե-
րէն ետք, վերջնակա-
նապես յստակացան
քառորդ ասարտական
հանգրուանին հաս-
նող ութ խումբերը:
Անոնք են. Անգլիա,
Պրագի, Գերմանիա,
Միացեալ Նահանգ-
ներ, Սպանիա, Հարա-
ւային Բորեա, Սենե-
կալ եւ Թուրքիա:
Յատկանշական է,
որ Մոնտիալի պատ-
մութեան մէջ առաջին
անգամ ըլլալով բոլոր
ցամաքամասերէն
խումբեր ներկայ պի-
տի ըլլան քառորդ
ասարտականին: Նա-
խապես անհկա մե-
նաշնորհն էր երոպա-
կան եւ հարաւամերիկ-
եան կազմերու:
Կակնկալուի, որ
Մոնտիալի մնացեալ
մրցումները պիտի ըլ-
լան շատ աւելի հե-
տաքրքրական եւ ու-
շագրաւ, որովհետեւ
նախապես աշխարհի
ախոյեան հանդիսա-
ած եօթ խումբերէն
միայն երեքը՝ Պրագի,
Գերմանիա
եւ Անգլիա
տակաւին
դուրս չեն
մնացած
մրցաշար-
քէն:

Մոնտիալի Բ. հանգրուանի երեկ-
ուն Երկու մրցումնե-
րէն ետք, վերջնակա-
նապես յստակացան
քառորդ ասարտական
հանգրուանին հաս-
նող ութ խումբերը:
Անոնք են. Անգլիա,
Պրագի, Գերմանիա,
Միացեալ Նահանգ-
ներ, Սպանիա, Հարա-
ւային Բորեա, Սենե-
կալ եւ Թուրքիա:
Յատկանշական է,
որ Մոնտիալի պատ-
մութեան մէջ առաջին
անգամ ըլլալով բոլոր
ցամաքամասերէն
խումբեր ներկայ պի-
տի ըլլան քառորդ
ասարտականին: Նա-
խապես անհկա մե-
նաշնորհն էր երոպա-
կան եւ հարաւամերիկ-
եան կազմերու:
Կակնկալուի, որ
Մոնտիալի մնացեալ
մրցումները պիտի ըլ-
լան շատ աւելի հե-
տաքրքրական եւ ու-
շագրաւ, որովհետեւ
նախապես աշխարհի
ախոյեան հանդիսա-
ած եօթ խումբերէն
միայն երեքը՝ Պրագի,
Գերմանիա
եւ Անգլիա
տակաւին
դուրս չեն
մնացած
մրցաշար-
քէն:

Մոնտիալի Բ. հանգրուանի երեկ-
ուն Երկու մրցումնե-
րէն ետք, վերջնակա-
նապես յստակացան
քառորդ ասարտական
հանգրուանին հաս-
նող ութ խումբերը:
Անոնք են. Անգլիա,
Պրագի, Գերմանիա,
Միացեալ Նահանգ-
ներ, Սպանիա, Հարա-
ւային Բորեա, Սենե-
կալ եւ Թուրքիա:
Յատկանշական է,
որ Մոնտիալի պատ-
մութեան մէջ առաջին
անգամ ըլլալով բոլոր
ցամաքամասերէն
խումբեր ներկայ պի-
տի ըլլան քառորդ
ասարտականին: Նա-
խապես անհկա մե-
նաշնորհն էր երոպա-
կան եւ հարաւամերիկ-
եան կազմերու:
Կակնկալուի, որ
Մոնտիալի մնացեալ
մրցումները պիտի ըլ-
լան շատ աւելի հե-
տաքրքրական եւ ու-
շագրաւ, որովհետեւ
նախապես աշխարհի
ախոյեան հանդիսա-
ած եօթ խումբերէն
միայն երեքը՝ Պրագի,
Գերմանիա
եւ Անգլիա
տակաւին
դուրս չեն
մնացած
մրցաշար-
քէն:

Զրիսթիան Վիերի (ձախից)
կը Գշանակէ Իտալիոյ կոլը

սացի մարպիչ Ֆիլիփ
Թրուսիէ ըսաւ, որ ձա-
փոնի ապագան կը
մնայ փայլուն, որով-
հետեւ անհկա այս

ձափոնի մարպիչ Ֆիլիփ Թրուսիէ (ձախից)
իր մարզիկներուն հետ հրաժեշտ կու տայ խումբին
բազմահազար համակիրներուն

Մոնտիալի Բ. հանգրուանի երեկ-
ուն Երկու մրցումնե-
րէն ետք, վերջնակա-
նապես յստակացան
քառորդ ասարտական
հանգրուանին հաս-
նող ութ խումբերը:
Անոնք են. Անգլիա,
Պրագի, Գերմանիա,
Միացեալ Նահանգ-
ներ, Սպանիա, Հարա-
ւային Բորեա, Սենե-
կալ եւ Թուրքիա:
Յատկանշական է,
որ Մոնտիալի պատ-
մութեան մէջ առաջին
անգամ ըլլալով բոլոր
ցամաքամասերէն
խումբեր ներկայ պի-
տի ըլլան քառորդ
ասարտականին: Նա-
խապես անհկա մե-
նաշնորհն էր երոպա-
կան եւ հարաւամերիկ-
եան կազմերու:
Կակնկալուի, որ
Մոնտիալի մնացեալ
մրցումները պիտի ըլ-
լան շատ աւելի հե-
տաքրքրական եւ ու-
շագրաւ, որովհետեւ
նախապես աշխարհի
ախոյեան հանդիսա-
ած եօթ խումբերէն
միայն երեքը՝ Պրագի,
Գերմանիա
եւ Անգլիա
տակաւին
դուրս չեն
մնացած
մրցաշար-
քէն:

յին խումբին յառաջի-
մութեան, միջապային
գետնի վրայ:
47 տարեկան
Թրուսիէ, որ իր կար-

Մոնտիալի Բ. հանգրուանի երեկ-
ուն Երկու մրցումնե-
րէն ետք, վերջնակա-
նապես յստակացան
քառորդ ասարտական
հանգրուանին հաս-
նող ութ խումբերը:
Անոնք են. Անգլիա,
Պրագի, Գերմանիա,
Միացեալ Նահանգ-
ներ, Սպանիա, Հարա-
ւային Բորեա, Սենե-
կալ եւ Թուրքիա:
Յատկանշական է,
որ Մոնտիալի պատ-
մութեան մէջ առաջին
անգամ ըլլալով բոլոր
ցամաքամասերէն
խումբեր ներկայ պի-
տի ըլլան քառորդ
ասարտականին: Նա-
խապես անհկա մե-
նաշնորհն էր երոպա-
կան եւ հարաւամերիկ-
եան կազմերու:
Կակնկալուի, որ
Մոնտիալի մնացեալ
մրցումները պիտի ըլ-
լան շատ աւելի հե-
տաքրքրական եւ ու-
շագրաւ, որովհետեւ
նախապես աշխարհի
ախոյեան հանդիսա-
ած եօթ խումբերէն
միայն երեքը՝ Պրագի,
Գերմանիա
եւ Անգլիա
տակաւին
դուրս չեն
մնացած
մրցաշար-
քէն:

Մոնտիալի Բ. հանգրուանի երեկ-
ուն Երկու մրցումնե-
րէն ետք, վերջնակա-
նապես յստակացան
քառորդ ասարտական
հանգրուանին հաս-
նող ութ խումբերը:
Անոնք են. Անգլիա,
Պրագի, Գերմանիա,
Միացեալ Նահանգ-
ներ, Սպանիա, Հարա-
ւային Բորեա, Սենե-
կալ եւ Թուրքիա:
Յատկանշական է,
որ Մոնտիալի պատ-
մութեան մէջ առաջին
անգամ ըլլալով բոլոր
ցամաքամասերէն
խումբեր ներկայ պի-
տի ըլլան քառորդ
ասարտականին: Նա-
խապես անհկա մե-
նաշնորհն էր երոպա-
կան եւ հարաւամերիկ-
եան կազմերու:
Կակնկալուի, որ
Մոնտիալի մնացեալ
մրցումները պիտի ըլ-
լան շատ աւելի հե-
տաքրքրական եւ ու-
շագրաւ, որովհետեւ
նախապես աշխարհի
ախոյեան հանդիսա-
ած եօթ խումբերէն
միայն երեքը՝ Պրագի,
Գերմանիա
եւ Անգլիա
տակաւին
դուրս չեն
մնացած
մրցաշար-
քէն:

Մոնտիալի Բ. հանգրուանի երեկ-
ուն Երկու մրցումնե-
րէն ետք, վերջնակա-
նապես յստակացան
քառորդ ասարտական
հանգրուանին հաս-
նող ութ խումբերը:
Անոնք են. Անգլիա,
Պրագի, Գերմանիա,
Միացեալ Նահանգ-
ներ, Սպանիա, Հարա-
ւային Բորեա, Սենե-
կալ եւ Թուրքիա:
Յատկանշական է,
որ Մոնտիալի պատ-
մութեան մէջ առաջին
անգամ ըլլալով բոլոր
ցամաքամասերէն
խումբեր ներկայ պի-
տի ըլլան քառորդ
ասարտականին: Նա-
խապես անհկա մե-
նաշնորհն էր երոպա-
կան եւ հարաւամերիկ-
եան կազմերու:
Կակնկալուի, որ
Մոնտիալի մնացեալ
մրցումները պիտի ըլ-
լան շատ աւելի հե-
տաքրքրական եւ ու-
շագրաւ, որովհետեւ
նախապես աշխարհի
ախոյեան հանդիսա-
ած եօթ խումբերէն
միայն երեքը՝ Պրագի,
Գերմանիա
եւ Անգլիա
տակաւին
դուրս չեն
մնացած
մրցաշար-
քէն:

տական հանգրուա-
նին հասնող ութ խում-
բերը երկու օրուան
հանգիստ պիտի ընեն:
Քառորդ ասարտա-
կանի մրցումները կը
սկսին յառաջիկայ Ուր-
բաթ, 21 Յունիսին, հե-
տեւեալ յայտագիրին
հիմամբ.

- ՈՒՐԲԱԹ.
21 ՅՈՒՆԻՍ
ԴԱՇՏ ԺԱՄ
1.- Աճգիա - Պրագի
Շիզուոքա 9:30ԻԳ
2.- Գերմանիա -
Մ. Նահանգներ
Ուլսա 14:30ԻԳ
● ՇԱՐԱԹ.
22 ՅՈՒՆԻՍ
3.- Սպանիա -
Հար. Զորեա
Զվանկոն 9:30ԻԳ
4.- Սենեկալ -
Թուրքիա
Օսաքա 14:30ԻԳ

Երկու օրուան հան-
գիստէ մը ետք տեղի
կ'ունենան կիսաար-
տական հանգրուանի
մրցումները: Թիւ 1
մրցումին յաղթականը
կը ճակատի թիւ 4
մրցումին յաղթակա-
նին դէմ, իսկ թիւ 2

Իտալիոյ մարպիչ Ճիովանի
Թրափաթոնի գայրացած՝
օրուան իրաւարարին
որոշումէն, չի կրնար
իր առճարտութիւնը պահել
երթալ:

Բ. հանգրուանի մրցումին յաղթականը՝
թիւ 3 մրցումին յաղթա-
տով, քառորդ ասար-
կանին դէմ:

ԵՆՈՒ. Է. ԷՖ. ԱՆ ՊԱՏԺԵՅ ԱՉՐՊԵՅՃԱՆԸ

Ենու. Է. ԷՖ. Ան կը հաղորդէ, թէ Ազրպէյ-
ճան մէկ տարիով կը կախակալուի եւ անոր
խումբերը չեն կրնար իրենց մասնակցու-
թիւնը բերել 2002-2003 եղանակի երոպա-
կան մրցաշարքերուն, որովհետեւ Ազրպէյ-
ճանի ֆուտպոլի ախոյեանութեան եղանա-
կը չէ ամբողջացած:
Ազրպէյճանի ֆուտպոլի ֆետերասիոնին
յղած իր նամակին մէջ, Ենու. Է. ԷՖ. Ա. ի պա-
տասխանատուն՝ Կերիարտ Ալիւր կ'ըսէ,
թէ ազերիական խումբերը չեն կրցած հա-
մաձայնիլ իրենց ֆետերասիոնին հետ եւ
պահանջած՝ որ երկրին ֆուտպոլի ֆետե-
րասիոնի նախագահը՝ Ֆուադ Մուսայեւ
հրաժարի: Ենու. Է. ԷՖ. Ան յոյս կը յայտնէ,
որ մէկ տարուան կախակալուի երոպա-
կան մրցաշարքերէն պատճառ դառնալ, որ
Ազրպէյճանի ֆուտպոլի ֆետերասիոնին եւ
ակումբներուն միջեւ գոյութիւն ունեցող
տարակարծութիւնները հարթուին:

